

Jaarverslag

Coöperatie Koninklijke CRV u.a.

2023-2024

INHOUDSOPGAVE	PAGINA
Jaarverslag	
- Bestuursverslag	1
Jaarrekening	
- Geconsolideerde balans	8
- Geconsolideerde winst- en verliesrekening	10
- Geconsolideerd kasstroomoverzicht	11
- Overzicht van het totaal resultaat van de rechtspersoon	12
- Toelichting behorende bij de geconsolideerde jaarrekening	13
- Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	13
- Grondslagen voor bepaling van het resultaat	21
- Grondslagen voor het opstellen van het kasstroomoverzicht	23
- Toelichting op de geconsolideerde balans	24
- Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening	31
- Enkelvoudige balans	33
- Enkelvoudige winst- en verliesrekening	35
- Toelichting op de enkelvoudige balans	36
- Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening	37
- Gebeurtenissen na balansdatum	38
Overige gegevens	
- Statutaire bepalingen omtrent bestemming van het resultaat	38
- Voorstel tot resultaatsbestemming	38
- Gebeurtenissen na balansdatum	38

Bestuursverslag

150 jaar CRV! Het jaar 2024 staat in het teken van 150 jaar Coöperatieve RundveeVerbetering in Nederland en Vlaanderen. In 150 jaar is er veel veranderd maar CRV staat nog steeds stevig middenin de rundveehouderij in de thuismarkt maar ook internationaal. Het 150-jarig jubileum is op diverse manieren luister bijgezet en is op 15 oktober 2024 afgesloten met een Symposium dat als thema 'Een veranderende Wereld' droeg. Een dag waarop met name de toekomst van de jonge veehouder centraal stond. Welke uitdagingen komen er op de sector af maar vooral welke kansen liggen er.

Het financiële jaar dat eindigde op 31 augustus 2024 was uitdagend. Zowel in de internationale markten als in de coöperatieve thuismarkt vielen de resultaten tegen. De verwachte omzetgroei is in een aantal belangrijke markten (Brazilië, China en Nieuw-Zeeland) uitgebleven. Politieke en economische onzekerheid waren daarbij de belangrijkste factoren die een rol speelden. In de thuismarkt zagen we dat vooral de omzet in traditionele genetica achter is gebleven. Door het achterwege blijven van duidelijk overheidsbeleid, het wegvallen van de derogatie en een lage melkprijs bestond met name in de eerste helft van 2024 veel onzekerheid bij veehouders wat een direct effect had op hun aankoopgedrag. Doordat de kosten, ondanks diverse maatregelen, wel sterk toenemen is het bedrijfsresultaat een stuk lager dan vorig jaar.

CRV is actief met eigen vestigingen in Nederland, Vlaanderen, Duitsland, Luxemburg, Tsjechië, Slowakije, de Verenigde Staten van Amerika, Canada, Nieuw-Zeeland, China, het Verenigd Koninkrijk, Australië, Brazilië, Spanje en Zuid-Afrika. Daarnaast exporteert CRV genetisch materiaal naar meer dan 50 landen in de wereld. Al meer dan 150 jaar werkt CRV samen met boeren aan innovatie. Onze kennis van genetica ondersteunt vele duizenden boeren bij het fokken van hoogwaardige en gezonde koeien. Samen met onze leden en klanten over de hele wereld werken we aan duurzamere bedrijven en zorgen we voor een lange-termijn toekomst voor CRV en de rundveehouderij in brede zin. Daarbij staan winstgevendheid en duurzaamheid centraal bij alles wat we doen.

In het boekjaar is de geconsolideerde netto-omzet van Coöperatie Koninklijke CRV u.a. met EUR 3,0m gedaald. Deze daling zagen we over alle markten heen. Het bedrijfsresultaat (-EUR4,2m) is dit boekjaar significant lager dan voorgaand boekjaar (EUR 0,2M). Behalve de hoge inflatie zijn er ook een aantal eenmalige zaken die een negatief effect hebben gehad op het operationeel resultaat. De voortdurende oorlog in Oekraïne en de bijbehorende exportbeperkingen naar sommige landen hebben geen effect gehad op het resultaat en we verwachten ook geen effect in het komende boekjaar.

De komende jaren blijven we investeren in omzetgroei in specifieke markten. Daarbij wordt vooral gekeken naar markten die goed aansluiten bij de fokprogramma's van CRV. Verder investeren we in de ontwikkeling van nieuwe data-oplossingen die veehouders en bedrijven in de keten helpen om hun operatie te optimaliseren en zodoende hun verdienvermogen te vergroten. Om dit te realiseren zullen we blijven investeren in de organisatie. Onze cultuurwaarden; Collectief eigenaarschap, Transparantie en Verantwoordelijkheid worden steeds breder binnen de organisatie gedragen en door medewerkers herkend. In periodieke surveys zien we bevestigd dat de betrokkenheid van medewerkers bij het realiseren van het strategisch plan vergroot. Lokaal ondernemerschap en samenwerking tussen afdelingen is versterkt en dat zorgt ervoor dat we steeds beter in staat zijn om de juiste producten bij de klant te krijgen om zo toegevoegde waarde te creëren.

CRV blijft investeren in duurzaamheid. Middels de genetica en data-oplossingen die geboden worden aan veehouders wereldwijd wordt een bijdrage geleverd aan de verduurzaming van de veehouderij. Ons FeedExcel©-brand staat voor genetica die nakomelingen voortbrengen die significant minder

stikstof, fosfaat en methaan uitstoten zonder dat dit een negatief effect heeft op de melkproductie. In 2025 staat de lancering gepland van een fokwaarde voor methaan. Daarmee zetten we weer een volgende stap in onze bijdrage aan de verduurzaming van de vlees- en zuivelindustrie. Ook intern blijft verduurzaming van onze bedrijfsvoering een strategische doelstelling. Reductie van afval en watergebruik, elektrificatie van het wagenpark en groene energie opwekken heeft continu aandacht.

Organisatie en personeel

Onze medewerkers zijn van groot belang voor het succes van CRV. Zij zijn bepalend voor ons succes in de markt maar ook voor onderzoek en ontwikkeling van nieuwe producten. Het creëren en in stand houden van een veilige werkomgeving is voor CRV van groot belang. Veilig werken met stieren, koeien en vloeibare stikstof heeft continu de aandacht. Dit doet CRV door middel van trainingen en het blijvend onder de aandacht brengen van de strikte protocollen die hiervoor gelden. Het elkaar aanspreken op veilige werkomstandigheden en naleving van protocollen is en blijft een belangrijke voorwaarde om dit te borgen. In het afgelopen boekjaar is het aantal incidenten min of meer gelijk gebleven. CRV blijft werken aan verdere verbeteringen op het gebied van de veiligheid van haar medewerkers.

De dagelijkse aansturing van de organisatie ligt in handen van het Global Leadership Team. Daarin zijn naast de directie de belangrijkste disciplines binnen CRV vertegenwoordigd.

Diversiteit en inclusiviteit zijn thema's die binnen CRV hoog op de HR agenda staan. In de komende jaren zal het beleid verder worden vormgegeven en waar nodig vertaald worden naar concrete acties. Daaronder valt ook het beleid om te komen tot een gewenste samenstelling van senior management teams. In de huidige samenstelling van het Global Leadership Team zijn 75% man en 25% vrouw. In de directie zijn alleen mannen aangesteld. De Raad van Commissarissen kent een gelijke verdeling in mannen en vrouwen.

Financieel

Financiële kerncijfers Coöperatie Koninklijke CRV u.a.

(in duizenden €)	2023-2024	2022-2023 *	2021-2022	2020-2021	2019-2020
Netto-omzet voor ledenvoordeel/omzetkorting	185.436	188.478	179.466	173.432	172.041
Ledenvoordeel/omzetkorting	0	0	-578	0	-346
Netto omzet na ledenvoordeel/omzetkorting	185.436	188.478	178.888	173.432	171.695
Bedrijfsresultaat	-4.205	241	1.562	135-	527
Netto resultaat	-4.147	-1.023	733	363	498
Eigen vermogen	84.851	89.509	93.004	90.901	87.388
Balanstotaal	120.485	127.329	134.623	129.457	122.046
Werkkapitaal (incl. liquide middelen)	33.259	36.259	36.264	37.669	34.736
Liquideïteit (current ratio)	2,05	2,09	1,99	2,16	2,16
Solvabiliteit	70%	70%	69%	70%	72%

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

Tabel 1, geeft CRV's ontwikkeling weer over de afgelopen 5 boekjaren.

Onderzoek en ontwikkeling

CRV blijft investeren in R&D projecten op het gebied van genetica, embryo's, spermavruchtbaarheid en data science met de nadruk op creëren van toegevoegde waarde voor veehouders wereldwijd. Daarbij spelen samenwerkingsverbanden met andere partijen in de sector en de wetenschap een grote rol. CRV neemt deel aan verschillende Europese samenwerkingsverbanden die aansluiten bij onze bedrijfswaarden. Onze onderzoeksprogramma's passen grofweg binnen drie belangrijke pijlers:

Duurzame landbouw

Nu de druk in Europa en de rest van de wereld op de duurzaamheid van het klimaat toeneemt, blijft dit een kernpijler van ons onderzoek. Ons "Climate Smart Cattle Breeding Programme" (CSCB) loopt binnenkort af en er wordt al aan gewerkt om dit te integreren in ons portfolio van genetische producten. Dit programma is een samenwerking met Wageningen Livestock Research en Friesland Campina gericht op het verminderen van methaanuitstoot.

Onze duurzaamheidswerkstream wordt verder versterkt door verschillende andere samenwerkingen, waaronder een project met Agrifirm dat een ander platform dan CDCB gebruikt om de uitstoot van vee te evalueren. Deze samenwerking vergroot ons begrip van de relatie tussen voerefficiëntie, methaanproductie en andere economisch belangrijke eigenschappen. Hierdoor kunnen we de waarde maximaliseren die onze klanten kunnen verwachten van een kleinere ecologische voetafdruk in combinatie met het verlagen van de kosten en het verbeteren van de winstmarges.

We hebben ons aangesloten bij het Europese 'Re-Livestock'-programma, dat ook een methaancomponent kent. Dit programma sluit aan bij onderzoekers over de hele wereld in deze internationale samenwerking en hanteert een bredere kijk met een innovatieve benadering van de toekomst van de landbouw, waardoor 'veerkracht' binnen de sector wordt opgebouwd.

Veerkrachtige landbouw

Naast duurzaamheid is veerkracht zelf een verdere onderzoekspijler. Met behulp van een brede definitie wordt hierbij niet alleen gekeken naar de resistentie van dieren tegen specifieke ziekten zoals mastitis, maar ook naar oplossingen om de veerkracht van individuele zuivelbedrijven voor toekomstige uitdagingen in een veranderende wereld te ondersteunen en om de veerkracht van het vee zelf op te bouwen tegen een veranderende omgeving. Deze inzet voor het ontwikkelen van een bredere veerkracht onder vee zorgde ervoor dat CRV drie nieuwe samenwerkingsverbanden aanging: Synergia, Bovreg en Rumigen. Een aantal van de voorlopige resultaten van deze programma's worden binnen CRV gevalideerd om producten te ontwikkelen die vruchtbaarheidsverbeteringen in ons hele productassortiment stimuleren. Deze pijler zal niet alleen onze Europese programma's ondersteunen, maar ook de productontwikkeling in Amerika, Nieuw-Zeeland en Brazilië.

Ethische landbouw

Het opbouwen van veerkracht in de toekomst van de zuivelsector zou niet compleet zijn zonder een bredere kijk op de belangrijke sociaal-economische positie die de landbouw binnen onze mondiale gemeenschap heeft. Deze pijler van ons onderzoeksprogramma draagt niet alleen bij aan oplossingen om onze producten vandaag te ondersteunen, maar ook om na te denken over de producten van de toekomst. Nu de nieuwe lactatiecurve-fokwaarde voor veerkracht in april 2024 uitkomt, zal dit programma verder worden gediversifieerd om deze principes buiten Nederland te testen als onderdeel van een breder programma op het gebied van hittebestendigheid. Het verbeteren van het koecomfort om directe selectie op hittebestendigheid mogelijk te maken, verbetert de resultaten voor zowel de boer als de koe.

Het CRV New Zealand Healthy Calf Project is in zijn derde jaar en maakt ook deel uit van onze inzet om bij te dragen aan het welzijn, niet alleen van de boerderijomgeving, maar ook van onze eigen rol in de veehouderij.

CRV zet haar sterke positie voort met het Breed4Food consortium, waarvan werkpakket 5 gewijd is aan ethiek en samenleving. Hier worden niet alleen de grote vragen van nieuwe veredelings technologieën besproken, maar ook de impact van meer bekende eigenschappen. In het programma voor volgend jaar zal breder worden nagegaan wie de belanghebbenden zijn in de zuivelindustrie en hoe we de enorme vooruitgang die we hebben geboekt op het gebied van duurzame voedselzekerheid kunnen communiceren.

Risicomanagement en interne beheersing

Ondernemen is risico nemen en daardoor staat CRV van tijd tot tijd bloot aan risico's en onzekerheden, onder meer door marktontwikkelingen, externe economische factoren, calamiteiten en interne factoren.

In het kader van risicomanagement worden periodiek de belangrijkste risico's geëvalueerd en waar nodig worden passende maatregelen getroffen om eventuele gevolgen te mitigeren.

CRV onderscheidt de volgende risico's: compliance en fraude gerelateerde risico's, strategisch, tactische/operationele risico's en financiële risico's.

CRV heeft een aantal algemene maatregelen genomen om de risico's te beheersen en meer specifieke maatregelen voor elk van de risicogebieden.

Bij CRV en haar groepsmaatschappijen kan van tijd tot tijd geconfronteerd worden met prijs, liquiditeits- en kasstroomrisico's. Management monitort dit voortdurend en wanneer noodzakelijk of gewenst zullen mitigerende maatregelen worden getroffen.

Algemene maatregelen

De directie is primair verantwoordelijk voor het beheersen van de risico's verbonden aan de ondernemingsdoelstellingen en voor de betrouwbaarheid van de in- en externe rapportages.

De onderneming beschikt over procedures voor strategiebepaling, jaarlijkse budgettering, maandelijks en kwartaal financiële rapportages en kwartaalprognoses. De Raad van Commissarissen is nadrukkelijk betrokken bij de totstandkoming van de strategie. Financiële rapportages worden opgesteld conform de Guidelines Financial Reporting CRV. Daarnaast wordt intern gewerkt met een aantal reglementen ten behoeve van een duidelijke werkwijze en afbakening van taken en bevoegdheden zoals Reglement 'Raad van Commissarissen CRV Holding B.V.', een klokkenluidersregeling, 'Directiereglement CRV Holding B.V.' en 'CRV Policies and Authority Limits for Managing Directors and Managers'.

De directie heeft periodiek business reviews met lokaal management van de markten en HQ-afdelingen om de voortgang en realisatie van de doelstellingen te bespreken. Kwartaalrapportages worden ook verstrekt en toegelicht aan de Raad van Commissarissen. In overleg tussen de externe accountant en de auditcommissie wordt jaarlijks een Group Audit Plan opgesteld voor de controle van de externe jaarrekening. Hierin is ruimte voor specifieke onderwerpen en aandachtsgebieden. De externe accountant rapporteert haar bevindingen terug aan de auditcommissie en Raad van Commissarissen, waarin naast de specifieke controle van de jaarrekening ook bevindingen en aanbevelingen van interne (IT-)organisatie en interne controle aan de orde komen.

Verder heeft CRV uitgangspunten voor de gedragsnormen vastgelegd in een Ethische Gedragscode CRV, die wereldwijd onder de aandacht is gebracht bij CRV-medewerkers en management. Tevens kent de onderneming een klokkenluidersregeling die aangeeft waar personeelsleden vermeende afwijkingen van gedragsnormen en wettelijke verplichtingen kunnen melden.

Specifieke maatregelen

De belangrijkste compliance risico's zijn belastingrisico's op het gebied van BTW en transferpricing, mededingingswet gezien de sterke positie in de thuismarkt, veiligheid van medewerkers door het werken met stikstof, stieren en koeien en productaansprakelijkheid. Tal van maatregelen zijn getroffen om deze risico's te beheersen, zoals periodieke BTW-scans met deskundigen, transferprijsdocumentatie, strikte protocollen en trainingen voor het werken met stikstof, stieren en koeien. Voor wat betreft productaansprakelijkheid wordt gewerkt met een ISO-kwaliteitssysteem, worden algemene voorwaarden periodiek juridisch getoetst en zijn er passende verzekeringspolissen gesloten. Voor wat mededingingswetgeving betreft worden leidinggevendenden periodiek door deskundigen getraind over de do's and don'ts.

CRV onderkent het risico van fraude op een aantal punten; prijsafspraken, autorisaties en bevoegdheden, giften en samenwerking met anderen. Om deze risico's te mitigeren zijn in de operationele processen interne controle maatregelen opgenomen in procedures en/of systemen die borgen dat medewerkers handelen op een manier die CRV voorstaat en past binnen de bevoegdheden die de medewerker heeft. Dit betreft onder andere de inrichting van een autorisatiematrix in het inkoopproces. Daarnaast is er een intern reglement dat duidelijke kaders stelt over wat wel en niet is toegestaan. Management is van mening dat de benoemde fraude risico's onder controle zijn door middel van de interne policies en maatregelen.

De belangrijkste risico's op strategisch gebied liggen op het vlak van innovatie en productontwikkeling en acquisities en partnerships. Een gedegen strategieproces met betrokkenheid van de Raad van Commissarissen moet deze risico's zoveel mogelijk beperken. CRV onderhoudt een

omvangrijk netwerk met kennisinstituten en internationale spelers in de zuivel- en vleesketens om ontwikkelingen nauwlettend te monitoren.

Voor acquisities en partnerships dienen gedegen business plannen te worden ontwikkeld die ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Raad van Commissarissen en, afhankelijk van het belang, aan de Ledenraad.

De belangrijkste tactisch/operationele risico's betreffen veterinaire risico's en beveiliging en beschikbaarheid van informatiesystemen. Veterinaire risico's kunnen met name omvangrijk zijn door exportbeperkingen voor genetische producten bij veterinaire calamiteiten. CRV werkt met strikte protocollen op haar locaties teneinde risico's zoveel mogelijk te beperken. Daarnaast is de afgelopen jaren met de internationalisatiestrategie een verdere spreiding in productielocaties aangebracht en worden op de verschillende locaties strategische voorraden aangehouden om exportbeperkingen op te vangen.

Voor de beveiliging en beschikbaarheid van informatiesystemen heeft CRV projecten opgestart om de huidige status in kaart te brengen en deze wereldwijd op een gelijke standaard te brengen. CRV streeft naar het verkrijgen van het ISO 27001 certificaat. Deze ISO standaard is gericht op informatiebeveiliging. Via deze standaard wordt geborgd dat het informatiebeveiligingsbeleid op een gedegen niveau is verankerd binnen de organisatie.

Financiële risico's zijn vooral kredietrisico's, voorraadrisico's en valutarisico's gezien het internationale karakter van de onderneming. Het kredietrisico is binnen CRV zeer gespreid door het grote aantal klanten. Uitstaande debiteurenposities worden zorgvuldig bewaakt en in de thuismarkt wordt gewerkt met automatische incasso. Daar waar nodig worden voorzieningen voor oninbaarheid gevormd.

Risico's ten aanzien van financiële verslaggeving betreffen met name de waardering van immateriële vaste activa zijnde goodwill en patenten. Bij het opstellen van de jaarrekening worden jaarlijks eventuele schattingen geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

De voorraadrisico's bestaan vooral uit potentiële economische veroudering op stierniveau door de materiele voorraadniveaus en snelle productvernieuwing, mede door de invloed van genomics. CRV hanteert een voorraadbeleid wat adequaat kan worden ondersteund door het ERP-systeem dat wereldwijd is uitgerold. Deze risico's worden doorlopend gemonitord en daar waar nodig worden voorzieningen getroffen.

Om de valutarisico's te beperken wordt gewerkt aan de hand van een treasury-statuuut teneinde materiele posities in vreemde valuta te beperken of op een natuurlijke wijze af te dekken door tegengestelde transacties in dezelfde valuta en, indien noodzakelijk en materieel, af te dekken door valutatermijn transacties.

Verwachting gang van zaken 2024-2025

In september 2024 heeft de Ledenraad het strategisch plan 2024-2027 goedgekeurd. Drie pijlers staan centraal in de strategie:

1. Versterken van de coöperatieve basis
Om klaar te zijn voor de toekomst zal de organisatie aangepast gaan worden aan de huidige veranderende marktomstandigheden. Dit betekent onder andere dat in november een reorganisatie is aangekondigd waardoor circa 150 arbeidsplaatsen in de komende jaren zullen vervallen. Daarnaast zal ook internationaal op een aantal plekken ingegrepen worden.
2. Versterken van de commerciële positie
Zowel in Nederland als in de exportmarkten zal CRV zich als de fokkerij-organisatie blijven onderscheiden op Gezondheid en Efficiëntie. Leveren van toegevoegde waarde middels hoogwaardige genetica en waardevolle inzichten met behulp van hoogwaardige data-oplossingen.
3. Verdieping in de waardeketen
De producten van CRV bieden niet alleen toegevoegde waarde voor veehouders maar ook voor andere partijen in de waardeketen. We zullen (blijven) investeren in het opzetten van samenwerkingen met diverse partijen in de keten.

Ter ondersteuning van de vorenstaande 3 pijlers blijven we investeren in de fokprogramma's, de (door-)ontwikkeling van data-oplossingen en nieuwe technologie. Op basis van de huidige inschattingen zijn geen specifieke investeringen te verwachten anders dan de reguliere investeringen die ook de afgelopen jaren zijn gedaan. Alle investeringen zullen uit de operationele kasstroom gefinancierd kunnen worden.

De personele bezetting zal in de komende jaren wijzigen als gevolg van de organisatie-aanpassing die in november 2024 is aangekondigd. Dit betekent concreet een afname van het personeelsbestand in Nederland met circa 15-20%.

Arnhem, 31 januari 2025

Namens het hoofdbestuur

W. Duursma
Voorzitter Coöperatie Koninklijke CRV u.a.

L.L.A. Reijnders

J.B. van der Starre

W. Verdonck

T. Vermeulen-Rehorst

GECONSOLIDEERDE BALANS PER

VOOR VERWERKING VAN HET VOORSTEL RESULTAATSBESTEMMING
(in duizenden €)

31 augustus 2024

31 augustus 2023 *

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa

1.

Intellectueel eigendom	9.391	9.738
Overige immateriële vaste activa	1.686	1.969
Immateriële vaste activa in uitvoering	724	
	11.801	11.707

Materiële vaste activa

2.

Bedrijfsgebouwen en -terreinen	23.697	25.657
Andere vaste bedrijfsmiddelen	7.220	7.419
Andere bedrijfsmiddelen, levende have	6.311	7.141
Materiële vaste activa in uitvoering		
	37.228	40.217

Financiële vaste activa

3.

Deelnemingen	3.093	3.175
Overige vorderingen	494	500
Latente belastingvorderingen	3.027	2.285
	6.614	5.960
SOM DER VASTE ACTIVA	55.643	57.884

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden

4.

Grond- en hulpstoffen	236	284
Gereed product	20.906	22.278
	21.142	22.562

Vorderingen

5.

Handelsvorderingen	14.982	15.526
Vorderingen op niet-geconsolideerde deelnemingen	22	163
Overige vorderingen	3.979	2.730
Overlopende activa	10.314	10.562
	29.297	28.981

Liquide middelen

6.

	14.403	17.902
SOM DER VLOTTENDE ACTIVA	64.842	69.445

120.485

127.329

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

	31 augustus 2024	31 augustus 2023 *
GROEPSVERMOGEN	7.	
Aandeel van de rechtspersoon in het groepsvermogen	84.851	89.509
Aandeel van derden in het groepsvermogen	47	585
	84.898	90.094
VOORZIENINGEN	8.	
Reorganisatievoorzieningen	97	100
Personeelsvoorzieningen	2.760	2.800
Overige voorzieningen	513	538
	3.370	3.438
LANGLOPENDE SCHULDEN	9.	
Schulden aan kredietinstellingen	633	611
	633	611
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Schulden aan leveranciers	9.009	10.579
Schulden aan niet geconsolideerde deelnemingen	204	189
Belastingen en premies sociale verzekeringen	10. 2.713	2.321
Schulden ter zake van pensioenen	2.373	1.173
Overige schulden	11. 11.933	12.951
Overlopende passiva	12. 5.352	5.973
	31.584	33.186
	120.485	127.329

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

De toelichtingen op pagina 12 tot en met 32 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening.

GECONSOLIDEERDE WINST- EN-VERLIESREKENING OVER 2023-2024

(in duizenden €)

		2023-2024	2022-2023 *
NETTO-OMZET voor ledenvoordeel	14.	185.436	188.478
Ledenvoordeel		-	-
NETTO-OMZET na ledenvoordeel		185.436	188.478
Wijzigingen in voorraad gereed product		-1.420	1.961
Geactiveerde productie voor eigen bedrijf		163	224
Overige bedrijfsopbrengsten		1.655	1.857
SOM DER BEDRIJFSOPBRENGSTEN		185.834	192.520
Kosten van grond- en hulpstoffen		13.244	16.974
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten	15.	83.016	89.422
Lonen en salarissen	16.	68.829	65.303
Sociale lasten en pensioenlasten	17.	15.743	13.993
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	18.	9.207	6.587
SOM DER BEDRIJFSLASTEN		190.039	192.279
BEDRIJFSRESULTAAT		-4.205	241
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	19.	486	396
Rentelasten en soortgelijke lasten		-147	-162
RESULTAAT VÓÓR BELASTINGEN		-3.866	475
Aandeel in resultaat van ondernemingen		58	-584
Belastingen	20.	-539	-966
RESULTAAT NA BELASTINGEN		-4.347	-1.075
Aandeel derden in resultaat		200	51
NETTO RESULTAAT		-4.147	-1.024

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

De toelichtingen op pagina 12 tot en met 32 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2023-2024
(in duizenden €)

		31 augustus 2024	31 augustus 2023 *
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat		-4.205	241
Aanpassingen voor:			
Afschrijvingen		7.078	7.417
Boekresultaten afstoting vaste activa		2.102	-830
Voorziening voor incurante voorraden	4.	-61	
Afwaardering voorraden naar lagere marktwaarde	4.	50	
Ongerealiseerde koersverschillen		723	
Mutatie voorzieningen	8.	-68	-963
Verandering werkkapitaal		5.619	5.865
Veranderingen werkkapitaal:			
Mutatie operationele vorderingen	5.	1.169	-1.010
Mutatie voorraden	4.	1.431	-1.960
Mutatie operationele schulden		-2.409	-1.782
		191	-4.752
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		5.810	1.113
Ontvangen interest	19.	486	234
Betaalde interest	19.	-147	
Ontvangen dividenden	3.	192	728
Ontvangen winstbelasting	10.	681	
Betaalde winstbelasting m.b.t. operationele act.	10.	-3.275	-239
		-2.063	723
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN		3.747	1.836
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings in immateriële vaste activa	1.	-1.295	-476
Desinvesteringen immateriële vaste activa	1.	252	7
Investerings in materiële vaste activa	2.	-6.903	-8.314
Desinvesteringen materiële vaste activa	2.	998	5.280
Mutatie in overige financiële vaste activa	3.	-20	-517
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN		-6.968	-4.020
		-3.221	-2.184
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Opname langlopende schulden	9.	2	250
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN		2	250
NETTO-KASSTROOM		-3.219	-1.934
Koers- en omrekeningsverschillen op geldmiddelen		-279	-227
MUTATIE GELDMIDDELEN		-3.498	-2.161
Mutatie geldmiddelen		-3.498	-2.161
* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden			

De toelichtingen op pagina 12 tot en met 32 maken integraal deel uit van deze geconsolideerde jaarrekening.

OVERZICHT VAN HET TOTAAL RESULTAAT VAN DE RECHTSPERSOON

Het totaalresultaat van Coöperatie Koninklijke CRV u.a., zoals bedoeld in Richtlijn 265 voor de Jaarverslaggeving, bestaat uit:

	2023-2024	2022-2023
Nettoresultaat	-4.147	-1.024
Omrekeningsverschillen buitenlandse deelnemingen	-511	-2.471
Totaalresultaat van de rechtspersoon	<u>-4.658</u>	<u>-3.495</u>

TOELICHTING BEHORENDE BIJ DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING**Algemeen**

Koninklijke Coöperatie Koninklijke CRV u.a., Rijksweg-West 2 te Arnhem (Nederland) is op 26 augustus 1998 ontstaan uit een fusie tussen elf regionale organisaties in de veeverbetering en heeft ten doel het behartigen van de belangen van de leden, voor zover deze belangen liggen op het gebied van de rundveehouderij en rundveeverbetering.

Per 2 januari 2002 heeft Coöperatie Koninklijke CRV u.a. haar activiteiten overgedragen aan CRV Holding B.V. (voorheen CR Delta VRV Holding B.V.). De aandelen van CRV Holding B.V. zijn in handen van Coöperatie Koninklijke CRV u.a. (100%). Koninklijke Coöperatie Koninklijke CRV u.a. is ingeschreven in het handelsregister als onder nummer 09101003

Toepassing van artikel 402 Boek 2 BW

De financiële gegevens van de vennootschap zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt. Derhalve vermeldt de enkelvoudige winst-en-verliesrekening conform artikel 402 Boek 2 BW slechts het aandeel in het resultaat van vennootschappen waarin wordt deelgenomen na belastingen en het overige resultaat na belastingen.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2024, dat is geëindigd op balansdatum 31 augustus 2024.

Toegepaste standaarden

De geconsolideerde jaarrekening van de vennootschap maakt deel uit van de statutaire jaarrekening van de vennootschap en is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

De groep, waarvan de vennootschap aan het hoofd staat, verricht onder andere activiteiten op het gebied van rundveehouderij en rundveeverbetering in de vorm van kunstmatige inseminatie en melkproductieregistratie. Daarnaast is de vennootschap actief op het gebied van ontwikkeling, productie en/of verkoop van genetisch materiaal, als ook het ontwikkelen, produceren en/of verkopen van informatieproducten op het gebied van rundveehouderij en -verbetering.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling**Algemeen**

Activa en passiva worden tegen historische kostprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de vennootschap zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar alle waarschijnlijkheid in de praktijk zullen voordoen en niet van voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich zullen voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Een actief of verplichting blijft echter op de balans verwerkt indien transacties niet leiden tot een belangrijke wijziging in de economische realiteit met betrekking tot het betreffende actief of de betreffende verplichting.

Indien de weergave van de economische realiteit leidt tot het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Baten worden in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2023-2024 opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's met betrekking tot de handelsgoederen zijn overgedragen aan de koper.

De cijfers over 2022-2023 zijn geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2023-2024 mogelijk te maken. Het betreft de volgende herrubriceringen:

De vergelijkende cijfers (2022-2023) van de Latente belastingvorderingen zijn met EUR 2.285k toegenomen ten opzichte van een afname van de Overige vorderingen van EUR 2.285k.

De vergelijkende cijfers (2022-2023) van de Handelsvorderingen zijn met EUR 8.996k afgenomen ten opzichte van een toename van de Overlopende activa van EUR 7.791k, en een afname van de Belastingen en premies sociale verzekeringen van EUR 1.205k.

De vergelijkende cijfers (2022-2023) van de Personeelsvoorzieningen zijn met EUR 416k toegenomen ten opzichte van een afname van de Overige schulden van EUR 416k.

De vergelijkende cijfers (2022-2023) van de Personeelskosten zijn afgenomen met EUR 21.906k ten opzichte van een toename in de Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten van EUR 21.906k.

Presentatie- en functionele valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de vennootschap.

Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Gebruik van schattingen

Het management heeft bepaalde schattingen moeten maken en aannames moeten doen. Deze schattingen en aannames zijn van invloed op de activa en passiva en op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening van deze jaarrekening. De schattingen hebben met name betrekking op immateriële vaste activa, voorraden en voorzieningen. De veronderstellingen, verwachtingen en prognoses die als basis zijn gebruikt voor de schattingen in de geconsolideerde jaarrekening vormen een zo goed mogelijke afspiegeling van de vooruitzichten. Het management is van mening dat voor de veronderstellingen, verwachtingen en prognoses een redelijke basis bestaat. De schattingen weerspiegelen de opvattingen van het management op de data waarop ze tot stand zijn gekomen. Schattingen hebben betrekking op bekende en risico's, onzekerheden en andere factoren. Dit houdt in dat de werkelijke resultaten kunnen afwijken van de verwachten resultaten.

Een van de belangrijkste schattingen in de jaarrekening betreft de management inschatting van het succes van de ontwikkelactiviteiten gerelateerd aan het in de balans geactiveerde intellectueel eigendom ad € 9,4 miljoen. Het onderzoek en de ontwikkelactiviteiten bevinden zich in een vroeg stadium, waardoor inherente risico's en onzekerheden ten aanzien van de waardering van deze post bestaan.

ConsolidatieConsolidatiekring

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de onderneming en haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat.

Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming een meerderheidsbelang heeft, of waarin op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend worden financiële instrumenten, die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend, betrokken.

De resultaten van nieuw verworven groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie meegenomen rechtspersonen en vennootschappen worden geconsolideerd vanaf de datum waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend.

Overnames

Een overname is een transactie waarbij de groep de beschikkingsmacht verkrijgt over het vermogen (activa en verplichtingen) en de activiteiten van een overgenomen partij.

Overnames worden verwerkt op basis van de 'purchase accounting'-methode op de datum waarop de zeggenschap overgaat naar de groep (de overnamedatum). De verkrijgingsprijs wordt daarbij gesteld op het overeengekomen geldbedrag of equivalent voor de verkrijging van de overgenomen partij, dan wel de reële waarde van de op overnamedatum verstrekte tegenprestaties. De verkrijgingsprijs wordt vermeerderd met de kosten die direct toerekenbaar zijn aan de overname. Bij uitgestelde betaling van de koopsom wordt de verkrijgingsprijs gesteld op de contante waarde van de koopsom. De identificeerbare activa en verplichtingen van de overgenomen partij verwerkt de groep op de overnamedatum. Deze activa en verplichtingen worden afzonderlijk verwerkt tegen hun reële waarden, mits het waarschijnlijk is dat toekomstige economische voordelen naar de groep zullen vloeien (activa) dan wel de afwikkeling zal resulteren in een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen (verplichtingen), en de kostprijs of reële waarde ervan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Zie de grondslag onder het hoofd 'Immateriële vaste activa' voor de verwerking van eventuele positieve of negatieve goodwill die ontstaat bij de overname. Een overeengekomen mogelijke aanpassing van de verkrijgingsprijs die afhankelijk is gesteld van toekomstige gebeurtenissen wordt opgenomen in de verkrijgingsprijs zodra de aanpassing waarschijnlijk is en het bedrag ervan betrouwbaar kan worden bepaald. Ook is het mogelijk dat een eerdere schatting van de aanpassing van de verkrijgingsprijs moet worden herzien. Dergelijke aanpassingen van de verkrijgingsprijs, die worden verwerkt als schattingswijzigingen, resulteren ook in aanpassingen van de bepaalde (positieve of negatieve) goodwill. De aangepaste goodwill wordt prospectief afgeschreven vanaf het moment van de wijziging van de verkrijgingsprijs. Vergelijkende cijfers worden niet aangepast.

De resultaten van afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie verwerkt tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

In de geconsolideerde jaarrekening van Coöperatie Koninklijke CRV u.a. worden de financiële gegevens opgenomen van Coöperatie Koninklijke CRV u.a. en haar groepsmaatschappijen.

In de consolidatie zijn betrokken:	% belang
Coöperatie Koninklijke CRV u.a.	
CRV Holding B.V., Arnhem (Nederland)	100%
en haar dochters	
- CRV B.V., Arnhem (Nederland)	100%
- Coöperatieve Rundvee Verbetering B.V., Sint-Denijs-Westrem (België)	100%
- CRV International B.V., Arnhem (Nederland)	100%
en haar dochters:	
- Lagoa da Serra Ltda, Ribeirao Preto (Brazilië)	100%
- CRV Genetics Espana S.L., Madrid (Spanje)	100%
- CRV Deutschland GmbH, Wasserburg am Inn (Duitsland)	100%
- CRV Limited, Hamilton (Nieuw-Zeeland)	100%
- CRV Czech Republic spol. s.r.o., Praag (Tsjechië)	100%
- CRV SK spol. S.r.o., Bánovce nad Bebravou (Slowakije)	100%
- CRV Luxembourg S.a.r.l., Ettelbruck (Luxemburg)	100%
- CRV USA Holdings, Inc, Delaware (Verenigde Staten)	100%
- CRV Australia PTY Limited, Tullamarine (Australië)	100%
- CRV Xseed PTY Limited, Bloemfontein (Zuid Afrika)	100%
- Central Bela Vista Agro Pecuária Ltda, Botucata (Brazilië)	100%
- Liberty Genetics 2012 Limited, Hamilton (Nieuw-Zeeland)	100%
- CRV Genetics Canada Inc., Saint John (Canada)	100%
- CRV Avoncroft Limited, Worcestershire (Engeland)	100%
- Animal Breeding Services (2007) Limited, Hamilton (Nieuw-Zeeland) 75% en haar dochters	75%
- Animal Breeding Australia Pty Limited (Australië)	100%
- CRV Technologies Limited, Hamilton (Nieuw-Zeeland) en dochter	100%
- Engender Technologies Limited, Hamilton (Nieuw-Zeeland)	100%
- CRV Cattle Breeding Technology Co. Ltd, Beijing (China)	100%

Consolidatiemethode

De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de groep. In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge aandelenverhoudingen, schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Tevens zijn de resultaten op onderlinge transacties tussen groepsmaatschappijen geëlimineerd voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd en er geen sprake is van een bijzondere waardevermindering. Bij een transactie waarbij de rechtspersoon een niet-100%-belang heeft in de verkopende groepsmaatschappij, wordt de eliminatie uit het groepsresultaat pro rata toegerekend aan het minderheidsbelang op basis van het aandeel van de minderheid in de verkopende groepsmaatschappij. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht binnen het groepsvermogen. Indien de aan het minderheidsbelang van derden toerekenbare verliezen het minderheidsbelang in het eigen vermogen van de geconsolideerde maatschappij overtreffen, wordt het verschil, alsmede eventuele verdere verliezen, volledig ten laste van de meerderheidsaandeelhouder gebracht, tenzij en voor zover de minderheidsaandeelhouder de verplichting heeft, en in staat is, om die verliezen voor zijn rekening te nemen. Het aandeel van derden in het resultaat wordt afzonderlijk als laatste post in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening in aftrek op het groepsresultaat gebracht.

Grondslagen voor de omrekening van vreemde valuta's

Vorderingen, schulden en verplichtingen in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per balansdatum.

Transacties in vreemde valuta's

Transacties luidend in vreemde valuta's worden bij de eerste verwerking gewaardeerd in de functionele valuta door omrekening tegen de contante wisselkoers die op de datum van de transactie geldt tussen de functionele valuta en de vreemde valuta's.

In vreemde valuta's luidende monetaire activa en verplichtingen worden op balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende contante wisselkoers. Valutakoersverschillen die voortkomen uit de afwikkeling van monetaire posten, dan wel voortkomen uit de omrekening van monetaire posten in vreemde valuta's, worden verwerkt in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening in de periode waarin zij zich voordoen. Uitgezonderd hiervan zijn koersverschillen op monetaire posten die deel uitmaken van de netto-investering in een bedrijfsuitoefening in het buitenland.

Niet-monetaire activa en verplichtingen in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar de functionele valuta omgerekend tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum.

Niet-monetaire activa en verplichtingen in vreemde valuta's die tegen actuele waarde worden opgenomen, worden naar de functionele valuta omgerekend tegen de contante wisselkoers op het moment waarop de actuele waarde wordt bepaald. De bij omrekening optredende valuta-koersverschillen worden als onderdeel van de herwaarderingsreserve rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt op dezelfde wijze als de aanpassing van de actuele waarde.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: verstrekte leningen en handels- en overige vorderingen en leningen, overige financiële verplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

De onderneming maakt geen gebruik van afgeleide instrumenten (derivaten) en houdt geen handelsportefeuille aan. Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment waarop contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van het financiële instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen. Financiële instrumenten (en afzonderlijke componenten van financiële instrumenten) worden in de geconsolideerde jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de economische realiteit van de contractuele bepalingen. Presentatie vindt plaats op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of als eigen vermogen. In financiële en niet-financiële contracten kunnen afspraken zijn gemaakt die voldoen aan de definitie van derivaten. Een dergelijke afspraak wordt afgescheiden van het basiscontract en als derivaat verwerkt als zijn economische kenmerken en risico's niet nauw verbonden zijn met de economische kenmerken en risico's van het basiscontract, een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden zou voldoen aan de definitie van een derivaat, en het samengestelde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten bij de vervolgwaardering niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Verstrekte leningen, handels- en overige vorderingen

Deze worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen. De effectieve rente en eventuele bijzondere waardeverminderingverliezen worden direct in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening verwerkt. Aan- en verkopen van financiële activa die tot de categorie verstrekte leningen en overige vorderingen behoren, worden verantwoord op de transactiedatum.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden. De effectieve rente wordt direct in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening verwerkt.

Bijzondere waardeverminderingen

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met waardewijzigingen in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening of geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten financiële problemen van de rechtspersoon of de schuldenaar die het instrument heeft uitgegeven, contractbreuk zoals het niet nakomen van betalingsverplichtingen en/of achterstallige betalingen met betrekking tot rente of aflossingen, herstructurering van een aan de vennootschap toekomend bedrag onder voorwaarden die de vennootschap anders niet zou hebben overwogen en aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan of waarschijnlijk tot een financiële reorganisatie zal overgaan. Daarnaast worden subjectieve indicatoren samen met objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardevermindering overwogen. Voorbeelden hiervan zijn een verlaging van de kredietwaardigheid van de andere partij zijnde de rechtspersoon of schuldenaar van het uitgegeven instrument of een daling van de reële waarde van een financieel actief beneden de kostprijs of geamortiseerde kostprijs.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen die door de vennootschap worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen wordt beoordeeld of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering.

Van afzonderlijk belangrijke vorderingen die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering en van afzonderlijk niet belangrijke vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen met vergelijkbare risicokenmerken.

Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de vennootschap historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen, het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van gemaakte verliezen. De uitkomsten worden bijgesteld als de vennootschapsleiding van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

Een bijzonder waardeverminderingverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt bepaald als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gediscoteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Bijzondere waardeverminderingverliezen worden opgenomen in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Saldering van financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de vennootschap beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de vennootschap het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige voordelen die dat actief in zich bergt, zullen toekomen aan de vennootschap en de kosten van dat actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De uitgaven na eerste verwerking van een gekocht of zelf vervaardigd immaterieel vast actief worden toegevoegd aan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als het waarschijnlijk is dat de uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte toekomstige economische voordelen en de uitgaven en de toerekening aan het actief op betrouwbare wijze kunnen worden vastgesteld. Als niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor activering worden de uitgaven verantwoord als kosten in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening.

De grondslagen voor de vaststelling en verwerking van bijzondere waarde-verminderingen zijn opgenomen onder het hoofd Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa.

Goodwill

De positieve verschillen tussen de bij de verwerving van deelnemingen (via aandelen- of activa/passiva transacties) betaalde prijs en de netto-vermogenswaarde, zijnde de som van de reële waarden op het verkrijgingsmoment van de activa en passiva van de deelneming, worden als goodwill geactiveerd.

Geactiveerde goodwill wordt afgeschreven over de geschatte economische levensduur, die is bepaald op vijf jaar.

Ontwikkelingskosten

Ontwikkelingskosten worden geactiveerd voor zover deze betrekking hebben op commercieel haalbaar geachte projecten. De ontwikkeling van een immaterieel vast actief wordt commercieel haalbaar geacht als het technisch uitvoerbaar is om het actief te voltooien, de vennootschap de intentie heeft om het actief te voltooien en het vervolgens te gebruiken of te verkopen is (inclusief het beschikbaar zijn van adequate technische, financiële en andere middelen om dit te bewerkstelligen), de vennootschap het vermogen heeft om het actief te gebruiken of te verkopen, het actief waarschijnlijk toekomstige economische voordelen zal genereren en de uitgaven gedurende de ontwikkeling betrouwbaar zijn vast te stellen. Ontwikkelingskosten worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs omvat voornamelijk de salariskosten van het betrokken personeel. De geactiveerde kosten worden na beëindiging van de ontwikkelingsfase (actief gereed voor ingebruikname) afgeschreven over de verwachte gebruiksduur, die 5 jaar bedraagt. De afschrijving vindt plaats volgens de lineaire methode. De kosten voor onderzoek en de overige kosten voor ontwikkeling worden ten laste van het resultaat gebracht in de periode waarin deze zijn gemaakt.

Voor het nog niet afgeschreven deel van de geactiveerde ontwikkelingskosten wordt een wettelijke reserve gevormd.

Concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom

Concessies/intellectueel eigendom worden gewaardeerd tegen aanschafprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

Concessies hebben onder meer betrekking op het alleenverkooprecht van de producten.

Het geactiveerde bedrag wordt volgens de lineaire methode afgeschreven gedurende de 20-jarige looptijd van de overeenkomst.

Overige immateriële vaste activa

Op vooruitbetalingen op immateriële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Uitgedrukt in een percentage van de verkrijgingsprijs bedragen de jaarlijkse afschrijvingen voor:

Uitgedrukt in een percentage van de verkrijgingsprijs bedragen de jaarlijkse afschrijvingen voor:

	%
- Goodwill	20
- Overige immateriële vaste activa	5 - 20

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden in de balans verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot dat actief zullen toekomen aan de vennootschap en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld. De bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

Materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met lineaire afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte resterende economische levensduur. Voor zover van toepassing wordt rekening gehouden met een restwaarde. Er wordt gestart met afschrijven op het moment van ingebruikname.

Uitgedrukt in een percentage van de verkrijgingsprijs bedragen de jaarlijkse afschrijvingen voor:

	%
- Gebouwen:	2 - 10
- Andere vaste bedrijfsmiddelen:	10 - 33 1/3
- Levende have (fokstieren):	10 - 33 1/3
- Levende have (vrouwelijke dieren):	10 - 40
Op terreinen wordt niet afgeschreven.	

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object.

De materiële vaste activa waarvan de vennootschap en haar groepsmaatschappijen op grond van een financiële-leaseovereenkomst de economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële-leaseovereenkomst voortvloeiende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële-leaseovereenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen de laatste boekwaarde voor het moment van buitengebruikstelling of lagere opbrengstwaarde.

Stieren doorlopen de volgende levenscyclus: proefstier, wachstier en, indien aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan, fokstier.

Tot het moment dat een proefstier wachstier wordt, worden naast eventuele aankoopkosten eveneens de opfokkosten van de stieren geactiveerd. Afschrijving vindt plaats vanaf het moment dat een wachstier fokstier wordt. Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen de laatste boekwaarde voor het moment van buitengebruikstelling of lagere opbrengstwaarde.

Financiële vaste activa

Indien de deelnemende rechtspersoon een actief of een passief overdraagt aan een deelneming die volgens de vermogensmutatiemethode wordt gewaardeerd, wordt de winst of het verlies voortvloeiend uit deze overdracht naar rato van het relatieve belang dat derden hebben in de deelnemingen verwerkt (proportionele resultaatsbepaling).

Een verlies dat voortvloeit uit de overdracht van vlottende activa of een bijzondere waardevermindering van vaste activa wordt wel volledig verwerkt. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de vennootschap en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, worden geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

De niet-gerealiseerde winst wordt geëlimineerd uit het resultaat van de vennootschap. Deze correctie wordt verwerkt door eliminatie op netto-omzet en het opnemen van een overlopende post / eliminatie op het resultaat deelneming en deze eliminatie in de balans in mindering te brengen op de waarde van de deelneming.

De vennootschap realiseert de geëlimineerde winst als gevolg van verkoop aan derden, afschrijvingen of door middel van het verantwoorden van een bijzondere waardevermindering door de desbetreffende deelneming.

De nettovermogenswaarde wordt bepaald op basis van de grondslagen van Coöperatie Koninklijke CRV u.a.

De deelnemingen betreffen de niet-geconsolideerde deelnemingen in:	% belang
- C.V. Belgian Blue Group, Mons (België)	33%
- Semen Refinement B.V. (Nederland)	51%
- Coöperatieve EuroGenomics U.A. (Nederland)	20%
- Bellevue Road Property LP (Nieuw Zeeland)	25%

Bovenstaande deelnemingen zijn niet geconsolideerd op grond van het ontbreken van overwegende zeggenschap. Deze deelnemingen zijn gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde.

De deelneming Semen Refinement B.V., wordt niet meegeconsolideerd vanwege een verwaarloosbaar belang.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Bij deze waardering worden ook langlopende vorderingen op de deelnemingen meegenomen die feitelijk moeten worden gezien als onderdeel van de netto-investering. Dit betreft met name leningen waarvan de afwikkeling in de nabije toekomst niet is gepland en niet waarschijnlijk is.

Wanneer de onderneming garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming wordt een voorziening gevormd.

Deze voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming gevormd en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de onderneming ten behoeve van deze deelneming.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of duurzaam lagere bedrijfswaarde.

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het hoofd Financiële instrumenten.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder financiële baten en lasten.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële en immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroom-genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restantverlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of de kasstroomgenererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzondere waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of de kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of de kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Een bijzonder waardeverminderingverlies voor goodwill wordt niet teruggenomen in een volgende periode.

In afwijking van datgene wat hiervoor is gesteld, wordt op iedere balansdatum de realiseerbare waarde bepaald voor de volgende activa (ongeacht of sprake is van aanwijzingen voor een bijzondere waardevermindering):

—immateriële vaste activa die nog niet in gebruik zijn genomen;

—immateriële vaste activa die worden afgeschreven over een levensduur van meer dan 20 jaar (gerekend vanaf het moment van ingebruikname).

Voorraden

Voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere opbrengstwaarde. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, vermeerderd met overige kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de meest betrouwbare schatting van het bedrag dat de voorraden maximaal zullen opbrengen, onder aftrek van nog te maken kosten.

Voorraadbestanddelen die niet onderling uitwisselbaar zijn, worden gewaardeerd op basis van individuele specifieke kosten. Goederen die zijn geproduceerd voor een specifiek project, worden gewaardeerd op basis van individuele specifieke kosten.

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen aanschafprijs op basis van de 'first-in, first-out' (FIFO)-methode of lagere opbrengstwaarde. Gereed product wordt gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs op basis van gewogen gemiddelde prijzen, bestaande uit de aanschafkosten van gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten, zoals invoerrechten, transportkosten en andere kosten die direct kunnen worden toegerekend aan de verwerving van voorraden.

Handelskortingen, rabatten en soortgelijke (te) ontvangen vergoedingen met betrekking tot de inkoop van voorraden worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de noodzakelijk geachte voorziening voor incourantheid.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het hoofdstuk Financiële instrumenten.

Liquide middelen

Dit betreft de aangehouden banktegoeden en kasgelden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De liquide middelen zijn terstond opeisbaar. In vreemde valuta's luidende liquide middelen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende contante wisselkoers. Verwezen wordt verder naar de prijsgrondslagen voor vreemde valuta.

Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de vennootschap, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering op het eigen vermogen gebracht na aftrek van eventueel hiermee verband houdend voordeel uit hoofde van belasting naar de winst.

Agio

De door de aandeelhouders ingebrachte bedragen boven het nominaal aandelenkapitaal worden verantwoord als agio. Hieronder worden tevens begrepen additionele vermogensstortingen door bestaande aandeelhouders zonder uitgifte van aandelen of uitgifte van rechten tot het nemen of verkrijgen van aandelen van de vennootschap.

Kosten en kapitaalbelasting verbonden aan de plaatsing van aandelen die niet worden geactiveerd, worden onder aftrek van belastingeffecten ten laste van het agio gebracht. Indien en voor zover het agio ontoereikend is, worden de bedragen ten laste van de overige reserves gebracht.

Aandeel van derden in het groepsvermogen

Het aandeel van derden in het groepsvermogen betreft het minderheidsbelang van derden in het eigen vermogen van geconsolideerde maatschappijen. Het aandeel van derden in het resultaat van geconsolideerde maatschappijen wordt in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening in mindering gebracht op het groepsresultaat.

Het minderheidsbelang derden wordt gewaardeerd op het proportionele deel van derden in de nettowaarde van de activa en verplichtingen van een geconsolideerde maatschappij, bepaald volgens de waarderinggrondslagen van de vennootschap.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Rechten en verplichtingen voortvloeiend uit eenzelfde overeenkomst worden niet in de balans opgenomen indien en voor zover noch de vennootschap noch de tegenpartij heeft gepresteerd. Opname in de balans geschiedt wanneer de nog te ontvangen respectievelijk te leveren prestatie en tegenprestatie niet (meer) met elkaar in evenwicht zijn en dit voor de vennootschap nadelige gevolgen heeft.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde (wordt) worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Indien de tijdswaarde van geld materieel is en de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt meer dan een jaar is, worden voorzieningen gewaardeerd tegen de contante waarde van de beste schatting van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde indien de tijdswaarde van het geld niet materieel is of de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt maximaal een jaar is.

De hieronder opgenomen voorzieningen betreffen:

Reorganisatievoorzieningen

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan is gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de vennootschap.

Personeelsvoorzieningen

Algemeen

Indien op basis van de uitvoeringsovereenkomst met betrekking tot een ondernemings-pensioen- / bedrijfstakpensioenregeling per balansdatum een verplichting bestaat, wordt een voorziening gevormd als het waarschijnlijk is dat de aanwending van een maatregelenpakket, dat nodig is voor het herstel van de per balansdatum bestaande dekkingsgraad, zal leiden tot een uitstroom van middelen en de omvang daarvan betrouwbaar kan worden geschat. Indien sprake is van aanpassingen van de per balansdatum opgebouwde aanspraken die voortvloeien uit toekomstige salarisverhogingen die per balansdatum reeds zijn toegezegd en die voor rekening van de vennootschap komen, wordt hiervoor een voorziening gevormd. Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de contante waarde van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen. De disconteringsvoet vóór belasting geeft de actuele marktrente per balansdatum van hoogwaardige ondernemingsobligaties / rendement op staatleningen weer. De risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden worden hierin niet betrokken.

Nederlandse pensioenregelingen

Indien op basis van de uitvoeringsovereenkomst met betrekking tot een ondernemings-pensioen- / bedrijfstakpensioenregeling per balansdatum een verplichting bestaat, wordt een voorziening gevormd als het waarschijnlijk is dat de aanwending van een maatregelenpakket, dat nodig is voor het herstel van de per balansdatum bestaande dekkingsgraad, zal leiden tot een uitstroom van middelen en de omvang daarvan betrouwbaar kan worden geschat. Indien sprake is van aanpassingen van de per balansdatum opgebouwde aanspraken die voortvloeien uit toekomstige salarisverhogingen die per balansdatum reeds zijn toegezegd en die voor rekening van de vennootschap komen, wordt hiervoor een voorziening gevormd. Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de contante waarde van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen. De disconteringsvoet vóór belasting geeft de actuele marktrente per balansdatum van hoogwaardige ondernemingsobligaties / rendement op staatleningen weer. De risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden worden hierin niet betrokken.

De pensioenverplichtingen voor de Nederlandse werknemers zijn ondergebracht bij het Bedrijfspensioenfonds voor de Landbouw (BPL) en het betreft een middelloonregeling.

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. De dekkingsgraad bij het BPL per 31 augustus 2024 bedraagt 119,6% en per 31 augustus 2023 120,6%.

BPL heeft in 2015 een herstelplan opgesteld en heeft gekozen voor een herstelperiode van 12 jaar. Volgens het nieuwe plan blijkt dat BPL binnen 7 jaar een beleidsdekkingsgraad heeft die gelijk is aan vereist eigen vermogen (VEV) van 121,6%. Dit is ruim binnen de geldende herstelperiode. Dit betekent dat er geen verdere maatregelen nodig zijn. Naar verwachting zal de toeslagverlening de komende jaren echter zeer beperkt zijn.

Buitenlandse pensioenregelingen

Voor buitenlandse regelingen die niet vergelijkbaar zijn met de wijze waarop het Nederlandse pensioenstelsel is ingericht en functioneert, wordt een beste schatting gemaakt van de op balansdatum bestaande verplichting. Deze verplichting wordt vervolgens gewaardeerd op basis van een in Nederland algemeen aanvaardbaar geachte actuariële waarderingsmethodiek.

Pensioenregelingen die vergelijkbaar ingericht zijn en functioneren op de wijze waarop het Nederlandse pensioenstelsel is ingericht en functioneert, met een strikte scheiding tussen de verantwoordelijkheden van en een risicodeling tussen de betrokken partijen (onderneming, fonds en deelnemers), worden verwerkt en gewaardeerd conform Nederlandse pensioenregelingen (zie hiervoor). De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen. De disconteringsvoet vóór belasting geeft de actuele marktrente per balansdatum van hoogwaardige ondernemingsobligaties / rendement op staatleningen weer, de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden worden hierin niet betrokken.

De voorziening op balansdatum heeft betrekking op de vennootschap in Duitsland, waar voor een aantal werknemers en oud werknemers in het verleden een pensioentoezegging is gedaan, welke in eigen beheer wordt uitgevoerd. Deze voorziening wordt actuair berekend.

Dienstjubileumuitkeringen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkansen en leeftijden.

Voorziening uit hoofde van claims, geschillen en rechtsgedingen

Een voorziening uit hoofde van claims, geschillen en rechtsgedingen wordt gevormd indien het waarschijnlijk is dat de vennootschap in een procedure zal worden veroordeeld. De voorziening betreft de beste schatting van het bedrag waarvoor de verplichting kan worden afgewikkeld, en omvat tevens de proceskosten.

Belastingen

Tijdelijke verschillen tussen de commerciële en fiscale waardering van activa en passiva leiden tot latente belastingen. Latente belastingverplichtingen worden opgenomen in een voorziening voor belastingen.

Latente belastingvorderingen, waaronder die uit hoofde van te verrekenen fiscale verliezen, worden gewaardeerd indien en voor zover in redelijkheid mag worden aangenomen dat realisatie te zijner tijd zal kunnen plaatsvinden. Latente belastingen worden berekend volgens de tarieven die in de verschillende landen gelden en gewaardeerd tegen nominale waarde.

Langlopende schulden

De waardering van langlopende schulden is toegelicht onder het hoofdstuk Financiële instrumenten.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofdstuk Financiële instrumenten.

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT**Netto-omzet**

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar geleverde goederen en verleende diensten onder aftrek van kortingen en de over de omzet geheven belastingen.

De vennootschap verantwoordt opbrengsten gewoonlijk op het niveau van afzonderlijke overeenkomsten. Teneinde de economische realiteit weer te geven is het in bepaalde gevallen noodzakelijk om opbrengsten te verantwoorden op het niveau van een groep van overeenkomsten, bijvoorbeeld in het geval de vennootschap meerdere afzonderlijke overeenkomsten heeft afgesloten die zijn onderhandeld als een totaal, waarbij de afzonderlijke overeenkomsten qua prijsstelling en winstmarge nauw met elkaar verbonden zijn en ze gelijktijdig of direct na elkaar worden uitgevoerd.

Bedragen die de vennootschap voor eigen rekening ontvangt (als principaal) worden als opbrengsten verwerkt. Bedragen die de vennootschap voor derden ontvangt (als agent) worden niet als opbrengsten verwerkt. Opbrengsten omvatten uitsluitend de brutovermeerderingen van economisch potentieel die de vennootschap voor eigen rekening heeft ontvangen respectievelijk te vorderen heeft.

De vennootschap verwerkt opbrengsten voor het bedrag waarop de vennootschap verwacht recht te hebben in ruil voor het overdragen van toegezegde goederen of diensten, zijnde de transactieprijs. Dit bedrag is exclusief de bedragen die namens derden worden geïnd. De transactieprijs kan bestaan uit een vaste vergoeding, uit een variabele vergoeding of uit een combinatie daarvan. Bij het vaststellen van de transactieprijs houdt de vennootschap geen rekening met het kredietrisico. Eventuele afwaarderingen als gevolg van het kredietrisico worden als kosten verwerkt in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening. Voor het bepalen van de transactieprijs gaat de vennootschap ervan uit dat de goederen of diensten in overeenstemming met de desbetreffende overeenkomst zullen worden geleverd en dat deze overeenkomst niet zal worden geannuleerd, verlengd of anderszins zal worden gewijzigd. De vennootschap waardeert een niet-monetaire vergoeding tegen reële waarde. Bij het bepalen van de transactieprijs houdt de vennootschap onder meer rekening met de effecten van:

1 variabele vergoedingen, vanwege kortingen, teruggaven, terugbetalingen, prijsconcessies, prestatiebonussen, sancties of andere soortgelijke elementen die in omvang kunnen variëren, zoals retouren. De vennootschap maakt een schatting van de omvang van een variabele vergoeding als onderdeel van de totale vergoeding en past daarbij voorzichtigheid toe;

2 vergoedingen aan afnemers van goederen en diensten welke worden verwerkt als een vermindering van de transactieprijs en derhalve als een vermindering van de opbrengsten, tenzij de betaling aan de afnemer plaatsvindt in ruil voor een te onderscheiden goed of dienst.

Voor alle ontvangen – of te ontvangen – bedragen waarop de vennootschap niet verwacht recht te zullen hebben, worden geen opbrengsten verwerkt. De vennootschap verwerkt deze ontvangen – of te ontvangen – bedragen in deze gevallen als een terugbetalingsverplichting. Voor de retour te ontvangen geleverde goederen neemt de vennootschap een recht op ontvangst retouren actief op, dat wordt gepresenteerd onder de overlopende activa.

De vennootschap verwerkt opbrengsten per afzonderlijke prestatieverplichting. Een prestatieverplichting betreft een toezegging in een overeenkomst tot levering van:

— een te onderscheiden goed of dienst of een combinatie van goederen of diensten die gezamenlijk te onderscheiden zijn van overige toezeggingen in d overeenkomst; of
—een reeks van te onderscheiden diensten die grotendeels hetzelfde zijn.

Een toegezegd goed of toegezegde dienst is te onderscheiden als wordt voldaan aan de volgende criteria:

—de afnemer kan de voordelen van de goederen of diensten zelfstandig benutten, al dan niet gezamenlijk met middelen die de afnemer heeft of kan verkrijgen; en
—de toezegging om de goederen of diensten te leveren is te onderscheiden van de overige in de overeenkomst opgenomen toezeggingen.

Indien twee of meer in een overeenkomst opgenomen toezeggingen van de vennootschap om goederen of diensten te leveren niet afzonderlijk te onderscheiden zijn, worden de toezeggingen gecombineerd tot een combinatie van goederen of diensten die gezamenlijk te onderscheiden zijn van overige toezeggingen in de overeenkomst.

Ingeval er sprake is van meerdere prestatieverplichtingen in een overeenkomst, wordt de totale transactieprijs aan de prestatieverplichtingen toegerekend naar rato van de waarde van de prestatieverplichtingen. De vennootschap baseert deze waarde op de zelfstandige verkoopprijs per prestatieverplichting. Als de zelfstandige verkoopprijs niet bekend is, maakt de vennootschap gebruik van schattingen.

Verkoop van goederen

Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden opgenomen in de netto-omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van retouren en tegemoetkomingen, handels- en volumekortingen. Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer de belangrijke risico's en voordelen van eigendom aan de koper zijn overgedragen, het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de verschuldigde vergoeding waarschijnlijk is, de hiermee verband houdende kosten van goederen betrouwbaar kunnen worden ingeschat en er geen sprake is van voortgezette betrokkenheid bij de goederen.

De overdracht van risico's en voordelen vindt de overdracht doorgaans plaats op het moment waarop het product aankomt bij de klant.

Diensten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in de netto-omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van tegemoetkomingen en kortingen.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Ledenvoordeel

De vennootschap keert bij een positief netto resultaat en bij een minimum solvabiliteitsniveau jaarlijks een zogenaamd ledenvoordeel uit aan de leden van Coöperatie Koninklijke CRV u.a. naar rato van de door deze leden gerealiseerde omzet bij CRV Holding B.V. en haar dochters. Dit ledenvoordeel wordt in mindering gebracht op de netto-omzet.

Overige bedrijfsopbrengsten

Onder overige bedrijfsopbrengsten wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar verleende diensten die niet direct samenhangen met de reguliere activiteiten onder aftrek van de over de omzet geheven belastingen, zoals huuropbrengsten en bepaalde ontvangen overheids subsidies.

Bedrijfslasten**Kosten van grond- en hulpstoffen**

De kosten van grond- en hulpstoffen omvatten de kostprijs van de verkochte en geleverde goederen, bestaande uit het directe materiaalverbruik en kosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

Hieronder zijn begrepen de ten behoeve van de bedrijfsopbrengsten gemaakte kosten, voor zover deze kosten door derden in rekening zijn gebracht en niet aan te merken zijn als kosten van grond- en hulpstoffen, te weten uitbestede productiekosten, kosten inleen van derden, IT kosten en software licenties, auto- en reiskosten en overige externe kosten.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vennootschap.

Voor de beloningen met opbouw van rechten, sabbatical leave, [eventueel transitievergoedingen (dit is van toepassing indien bij het aangaan van een tijdelijke arbeidsovereenkomst het zeer waarschijnlijk is dat de overeenkomst niet zal worden verlengd)], winstdelingen en bonussen worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van winstdelingen en bonusbetalingen wordt verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de geconsolideerde winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (cao en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Leasing

De vennootschap kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst.

Financiële leases

Als de vennootschap optreedt als lessee in een financiële lease, wordt het leaseobject (en de daarmee samenhangende schuld) bij de aanvang van de leaseperiode in de balans verwerkt tegen de reële waarde van het leaseobject of, indien deze lager is, tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen. Beide waarden worden bepaald op het tijdstip van het aangaan van de leaseovereenkomst. De toegepaste rentevoet bij de berekening van de contante waarde is de impliciete rentevoet. Indien deze rentevoet praktisch niet te bepalen is, wordt de marginale rentevoet gehanteerd. De initiële directe kosten worden opgenomen in de eerste waardering van het leaseobject.

De grondslagen voor de vervolgwaardering van het leaseobject zijn beschreven onder het hoofd Materiële vaste activa. Als geen redelijke zekerheid bestaat dat de vennootschap eigenaar van een leaseobject zal worden aan het einde van de leaseperiode, wordt het object afgeschreven over de kortste termijn van de leaseperiode of de gebruiksduur van het object. De minimale leasebetalingen worden gesplitst in rentelasten en aflossing van de uitstaande leaseverplichting. De rentelasten worden gedurende de leaseperiode zodanig toegerekend aan elke periode dat dit resulteert in een constante periodieke rentevoet over de resterende nettoverplichting met betrekking tot de financiële lease. Voorwaardelijke leasebetalingen worden als last verwerkt in de periode waarin aan de voorwaarden tot betaling wordt voldaan.

Operationele leases

Als de vennootschap optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de geconsolideerde winst-en-verliesrekening gebracht, tenzij een andere toerekeningssystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden ten gunste gebracht van de geconsolideerde winst-en-verliesrekening van het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde bestedingen komen of waarin de opbrengsten zijn gedeerd of het exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De vooruitontvangen bedragen (zowel kort- als langlopend) worden onder de overlopende passiva opgenomen.

Exploitatiesubsidies worden in de winst-en-verliesrekening gepresenteerd als een opbrengst onder de overige bedrijfsopbrengsten.

Investeringsubsidies worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Indien een premie ingevolge een investeringsregeling/ eenmalige investeringsafrek wordt beschouwd als een belastingfaciliteit, wordt het recht daarop in het jaar waarin daaraan voor het eerst een waarde kan worden toegekend ineens/ over een aantal jaren gespreid ten gunste van de post Belastingen in de winst-en-verliesrekening gebracht.

Rentebaten/lasten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waarop zij betrekking hebben, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waarop zij betrekking hebben. De meerkosten verbonden aan het gebruik van meer dan gebruikelijk leverancierskrediet worden als rentelast verantwoord.

Aandeel in het resultaat van niet-geconsolideerde ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Als resultaat van deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid, wordt opgenomen het aan de vennootschap toekomende aandeel in het resultaat van deze deelnemingen. Dit resultaat wordt bepaald op basis van de bij CRV Holding B.V. geldende grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

Bij deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, wordt het dividend als resultaat aangemerkt. Verwerking hiervan vindt plaats onder de financiële baten en lasten.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend tegen het geldende tarief over het resultaat van het boekjaar, waarbij rekening wordt gehouden met permanente verschillen tussen de winstberekening volgens de jaarrekening en de fiscale winstberekening, en waarbij actieve belastinglatenties (indien van toepassing) slechts worden gewaardeerd voor zover de realisatie daarvan waarschijnlijk is.

Indien de boekwaardes van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving afwijken van hun fiscale boekwaardes, is sprake van tijdelijke verschillen.

Voor belastbare tijdelijke verschillen wordt een voorziening latente belastingverplichtingen getroffen.

Voor verrekenbare tijdelijke verschillen, beschikbare voorwaartse verliescompensatie en nog niet gebruikte fiscale verrekeningsmogelijkheden wordt een latente belasting-vordering opgenomen, maar uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst fiscale winsten beschikbaar zullen zijn voor verrekening respectievelijk compensatie. Latente belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Voor verrekenbare tijdelijke verschillen inzake groepsmaatschappijen, buitenlandse niet-zelfstandige eenheden, deelnemingen en joint ventures wordt een latente belasting-vordering opgenomen uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de voorzienbare toekomst afloopt en er fiscale winst beschikbaar zal zijn ter compensatie van het tijdelijke verschil.

Fiscale eenheid

De vennootschap vormt samen met CRV B.V., CRV International B.V. en CRV Holding B.V. een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. De vennootschapsbelasting is in elk van de vennootschappen opgenomen voor dat deel dat de desbetreffende vennootschap als zelfstandig belastingplichtige verschuldigd zou zijn, rekening houdend met de toerekening van de voordelen van de fiscale eenheid aan de verschillende maatschappijen.

Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de groep in de resultaten van deze deelnemingen, bepaald op basis van de grondslagen van de groep. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de groep en de niet-geconsolideerde deelnemingen en tussen niet-geconsolideerde deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van de groep.

GRONDSLAGEN VOOR HET OPSTELLEN VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Kasstromen in vreemde valuta's worden omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen inzake geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

De verkrijgingsprijs van verworven groepsmaatschappijen wordt opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geldmiddelen heeft plaatsgevonden. Hierbij worden geldmiddelen aanwezig in deze groepsmaatschappijen afgetrokken van de aankoopprijs.

Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

Verbonden partijen

Transacties met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Van deze transacties worden de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht toegelicht.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

(in duizenden €)

VASTE ACTIVA**1. Immateriële vaste activa**

	Intellectueel eigendom	Overige immateriële vaste activa	Immateriële vaste activa in uitvoering	Totaal
Stand per 01 september 2023	9.738	1.969		11.707
Investerings	22	549	724	1.295
Desinvesteringen	-46	-106		-152
Afschrijving	-647	-800		-1.447
Koersverschillen	324	74		398
Boekwaarde 31 augustus 2024	9.391	1.686	724	11.801
Aanschafwaarde per 31 augustus 2023	12.760	11.029		23.789
Aanschafwaarde per 31 augustus 2024	13.156	11.546	724	25.426
Cumulatieve afschrijvingen per 31 augustus 2023	3.022	9.060		12.082
Cumulatieve afschrijvingen per 31 augustus 2024	3.765	9.860		13.625

De overige immateriële vaste activa betreft o.a. de investering in een ERP systeem. Deze ontwikkelingskosten worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs. Afschrijving start bij de in gebruikname van het immaterieel actief. De afschrijving is bepaald op de geschatte levensduur van 5 jaar. Voor het nog niet afgeschreven deel van de ontwikkelingskosten wordt een wettelijke reserve gevormd.

De patenten worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en afgeschreven op basis van de resterende looptijd van deze patenten. De waardering van de post "intellectueel eigendom" is afhankelijk van belangrijke management inschattingen.

2. Materiële vaste activa

	Bedrijfsgebouwen en -terreinen	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Levende have	Materiële vaste activa in uitvoering	Totaal
Stand per 01 september 2023	25.657	7.419	7.141		40.217
Investerings	252	2.393	4.205		6.850
Activering opfokkosten			53		53
Desinvesteringen (boekwaarde)	-4	-23	-3.173		-3.200
Koersverschillen	-767	-64	-230		-1.061
	25.138	9.725	7.996		42.859
Afschrijvingen	-1.441	-2.505	-1.685		-5.631
Boekwaarde 31 augustus 2024	23.697	7.220	6.311		37.228
Aanschafwaarde per 31 augustus 2023	44.746	33.942	9.711		88.399
Aanschafwaarde per 31 augustus 2024	44.060	35.620	9.298		88.978
Cumulatieve afschrijvingen per 31 augustus 2023	19.089	26.523	2.570		48.182
Cumulatieve afschrijvingen per 31 augustus 2024	20.363	28.400	2.987		51.750

De historische aanschafwaarde van de volledig afgeschreven materiële vaste activa bedraagt € 51,7 miljoen per 31 augustus 2024 (31 augustus 2023: € 48,2 miljoen).

3. Financiële vaste activa

	Deelnemingen	Overige vorderingen	Latente belasting- vorderingen *	Totaal *
Stand per 01 september 2023	3.175	500	2.285	5.960
Mutatie kapitaalbelang	2			2
Overige mutaties	21	-3	742	760
	3.198	497	3.027	6.722
Koersverschillen	-37	-3		-40
	3.161	494	3.027	6.682
Aandeel in resultaat	124			124
Ontvangen dividend	-192			-192
Stand per 31 augustus 2024	3.093	494	3.027	6.614

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

De post latente belastingvorderingen betreft tot waardering gebrachte beschikbare voorwaartse verliescompensatie en verekenbare tijdelijke verschillen. Van deze vorderingen is een bedrag van € 1,5 miljoen (2022-2023 € 0,9 miljoen) naar verwachting verrekenbaar binnen 1 jaar.

De voorwaartse verliescompensatie en verrekenbare tijdelijke verschillen die niet tot waardering zijn gebracht bedragen € 10,8 miljoen (2022-2023 € 9,4 miljoen).

De voorwaartse verliescompensatie welke niet tot waardering is gebracht per 31 augustus 2024 kan als volgt worden gespecificeerd:

	31 aug 24
2005-2006	788
2006-2007	
2007-2008	67
2008-2009	285
2009-2010	287
2010-2011	372
2011-2012	368
2012-2013	319
2013-2014	344
2014-2015	381
2015-2016	696
2016-2017	544
2017-2018	349
2018-2019	631
2019-2020	1.050
2020-2021	1.239
2021-2022	1.731
2022-2023	1.376
2023-2024	
	<u>10.827</u>

De niet geactiveerde fiscale verrekenbare verliezen bedragen per 31 augustus 2024 € 43 miljoen (31 augustus 2023 € 37 miljoen).

VLOTTENDE ACTIVA

4. Voorraden

	31 aug 24	31 aug 23
<u>Voorraad grond- en hulpstoffen</u>		
Veevoer	236	284
<u>Voorraad gereed product</u>		
Aangekocht genetisch materiaal	4.695	4.863
Genetisch materiaal eigen stieren	14.654	15.294
Overig	4.717	5.292
	<u>24.066</u>	<u>25.449</u>
Voorziening voor incourantheid	-2.753	-2.814
Afwaardering naar lagere marktwaarde	-407	-357
	<u>20.906</u>	<u>22.278</u>

De kostprijs van de voorraden die is verwerkt als last in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening bedraagt € 25,7 miljoen (2022-2023: € 27,2 miljoen). De kostprijs van de omzet kan als volgt worden gespecificeerd:

	31 aug 24	31 aug 23
Grond- en hulpstoffen	13.902	16.974
Lonen en sociale lasten	1.543	2.030
Andere toerekenbare bedrijfskosten	8.836	10.134
Nettomutatie van de voorraden	1.420	-1.961
	<u>25.701</u>	<u>27.177</u>

Het verloop van de voorziening voor incourantheid (i.c. afwaardering van voorraden naar lagere opbrengstwaarde) is als volgt:

	31 aug 24	31 aug 23
Beginstand	-3.171	-3.146
Toevoeging ten laste van de geconsolideerde winst-en-verliesrekening		-25
Vrijval ten gunste van de geconsolideerde winst-en-verliesrekening	11	
	<u>-3.160</u>	<u>-3.171</u>

De vrijval van de voorziening in 2023-2024 heeft grotendeels betrekking op genetisch materiaal stieren.

5. Vorderingen**Handelsvorderingen**

	31 aug 24	31 aug 23
Handelsvorderingen	16.476	16.891
Voorziening voor oninbaarheid	-1.494	-1.365
	<u>14.982</u>	<u>15.526</u>

Alle vorderingen tenzij in de toelichting anders vermeld, hebben een looptijd van naar verwachting korter dan 1 jaar.
In de post vorderingen zit voor een bedrag van € 8,6 aan vorderingen van de leden van de coöperatie.

Overige vorderingen

	31 aug 24	31 aug 23 *
Te vorderen VPB	3.400	1.173
Overige belastingen	55	294
Diversen	524	1.263
	<u>3.979</u>	<u>2.730</u>

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

De boekwaarde van de opgenomen vorderingen benadert de reële waarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

Overlopende activa

	31 aug 24	31 aug 23
Vooruitbetaalde kosten	2.302	2.496
Nog te factureren omzet	8.011	8.065
Te ontvangen subsidies	1	1
	<u>10.314</u>	<u>10.562</u>

6. Liquide middelen

	31 aug 24	31 aug 23
Kassen	9	4
Rekening-courant banken	5.981	11.708
Deposito's	8.413	6.190
	<u>14.403</u>	<u>17.902</u>

7. GROEPSVERMOGEN

Voor een toelichting op het aandeel van de vennootschap in het groepsvermogen wordt verwezen naar de toelichting op het eigen vermogen in de enkelvoudige jaarrekening.

Minderheidsbelang derden

Stand per 01 september 2023	585
Aandeel derden in het resultaat	-200
Overige mutaties	-338
Stand per 31 augustus 2024	<u>47</u>

8. VOORZIENINGENReorganisatievoorzieningen

	Totaal
Stand per 01 september 2023	100
Dotaties	-3
Stand per 31 augustus 2024	97

Personeelsvoorzieningen

	Voorziening RVU	Voorziening claims personeel	Pensioen verplichtingen in eigen beheer	Dienst jubileum- uitkeringen	Excedenten regeling VUT	Totaal
Stand per 01 september 2023	416	18	1.233	1.083	50	2.800
Dotaties		2		-43		-41
Vrijval ten gunste van resultaat	-10		11			1
Koersverschillen						
Stand per 31 augustus 2024	406	20	1.244	1.040	50	2.760

De pensioenverplichting in eigen beheer betreft een verplichting inzake een pensioentoezegging in eigen beheer bij de Duitse vennootschap. De verplichting is actuariel berekend volgens de PUC (Projected Unit Credit Method). De gehanteerde sterftetafel is Richttafel 2005 G, waarbij rekening is gehouden per 31 augustus 2024 met een disconteringsvoet van 2,0% en per 31 augustus 2023 een disconteringsvoet van 2,0%.

De opbouw van het pensioen vindt plaats aan de hand van vaste bedragen afhankelijk van de salariscategorie van de medewerker tussen het dertigste en vijftenzestigste levensjaar.

De ingegane pensioenen worden met 1% per jaar geïndexeerd. Het nabestaandenpensioen bedraagt 60% van het te behalen ouderdomspensioen.

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening heeft betrekking op uitkeringen aan medewerkers op basis van de duur van het dienstverband, en is grotendeels langlopend. Circa EUR 50k (2022-2023: circa EUR 75k) heeft een looptijd korter dan 1 jaar. De voorziening betreft het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfjans en leeftijden. Bij de bepaling van de voorziening zijn de volgende belangrijkste actuariële grondslagen gehanteerd:

- disconteringsvoeten: 2%, gebaseerd op minimaal AA-geclassificeerde Europese ondernemingsobligaties;
- overlevingskansen: prognosetafel AG2014 met correctie voor langlevens op basis van inkomensklasse."

Overige voorzieningen

	Overige voor- zieningen
Stand per 01 september 2023	538
Dotaties	205
Vrijval ten gunste van resultaat	-193
Koersverschillen	-37
Stand per 31 augustus 2024	513

De overige voorzieningen betreffen voorzieningen in verband met arbeidsgeschillen.

Van het totaalbedrag aan voorzieningen ad € 3,0 miljoen heeft circa € 0,4 miljoen een looptijd korter dan één jaar. Een bedrag van € 0,3 miljoen heeft een looptijd tussen één en de vijf jaar. Het resterende bedrag van € 2,3 miljoen heeft een looptijd langer dan vijf jaar.

9. LANGLOPENDE SCHULDENSchulden aan kredietinstellingen

Stand per 01 september 2023	611
Opnames	2
Koersverschillen	20
Stand per 31 augustus 2024	<u>633</u>

De schulden aan kredietinstellingen hebben betrekking op een banklening aangegaan door Animal Breeding Services (2007) Ltd:

De schulden aan kredietinstellingen hebben een looptijd korter dan 5 jaar.

Het gemiddelde rentepercentage bedraagt 5,50%.

Een aflossingsverplichting binnen 12 maanden na afloop van het boekjaar bedraagt € 0,1 miljoen.

KORTLOPENDE SCHULDEN10. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31 aug 24	31 aug 23
Loonheffing	1.694	1.840
Sociale lasten bedrijfsvereniging	65	128
Omzetbelasting	676	247
Vennootschapsbelasting	278	106
	<u>2.713</u>	<u>2.321</u>

Naar verwachting hebben de onder de kortlopende schulden opgenomen bedragen een looptijd korter dan 1 jaar.
De boekwaarde van de kortlopende schulden benadert de reële waarde daarvan, gegeven de korte looptijd van de opgenomen posten.

11. Overige schulden

	31 aug 24	31 aug 23
Te betalen personeelskosten	3.549	3.175
Vooruitontvangen opbrengsten	1.771	1.586
Verkoopkosten	281	298
Te betalen kosten projecten	38	715
Nabetaling fokkers	200	209
Accountants- en advieskosten	475	375
Te betalen kosten inzake werk door derden	2.756	3.764
Nog te ontvangen inkoopfacturen aankopen	173	253
Vooruitbetaalde huur	775	850
Commissies en royalties	1.000	1.258
Diversen	915	468
	<u>11.933</u>	<u>12.951</u>

Naar verwachting hebben de onder de kortlopende schulden opgenomen bedragen een looptijd korter dan 1 jaar.
De boekwaarde van de kortlopende schulden benadert de reële waarde daarvan, gegeven de korte looptijd van de opgenomen posten.

12. Overlopende passiva

	31 aug 24	31 aug 23
Verplichting vakantiedagen	2.023	2.474
Verplichting verlofsparen	869	991
Vakantietoelag	1.088	1.077
Diversen	1.372	1.431
	<u>5.352</u>	<u>5.973</u>

Financiële instrumenten en risicobeheer

Algemeen

De onderneming maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de onderneming blootstelt aan marktrisico inclusief valutarisico, reëlewaarde- renterisico, kasstroomrenterisico en prijsrisico), kredietrisico en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de onderneming een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de onderneming te beperken. De onderneming zet geen afgeleide financiële instrumenten in.

Kredietrisicobeheer

Kredietrisico's verschillen per land en per afnemercategorie. CRV bewaakt deze risico's door middel van adequate procedures, informatie- en rapportagesystemen. Door de grote spreiding in de klanten en debiteuren portefeuille bestaan er geen individuele concentraties van kredietrisico's. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van verschillende instrumenten om deze risico's te beperken. De belangrijkste hiervan zijn vooruitbetalingen, bankgaranties en Letters of Credit. het bedrag dat het best het maximale kredietrisico weergeeft dat op balansdatum wordt gelopen, ingeval tegenpartijen hun verplichtingen uit hoofde van financiële instrumenten niet nakomen, zonder rekening te houden met de reële waarde van verkregen zakelijke onderpanden.

Renterisico en kasstroomrisico

De onderneming heeft geen externe financieringen en loopt derhalve beperkt renterisico. De aangehouden banktegoeden dienen ondergebracht te zijn bij een bankinstelling met tenminste een AA-status. De aangehouden banktegoeden zijn vrij opneembaar.

Valutarisico

Als gevolg van de internationale activiteiten loopt de onderneming uit hoofde van in de balans opgenomen vorderingen en schulden, netto-investeringen in buitenlandse ondernemingen en toekomstige transacties valutarisico van met name Nieuw Zeelandse Dollars/Braziliaanse Reals/e.d.

Het bedrijfsresultaat wordt beïnvloed door valutaschommelingen die voortkomen uit export en uit activiteiten buiten de eurozone. Voor netto posities, anders dan deelnemingen, groter dan het equivalent van € 250.000 vindt afdekking plaats. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van valutatermijncontracten, per balansdatum was dit niet van toepassing.

Liquiditeitsrisico

De onderneming bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor de onderneming steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft.

13. Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

CRV B.V. heeft lease-contracten afgesloten met lease-maatschappijen voor wat betreft het leasen van een gedeelte van het wagenpark. De totale leaseverplichting bedraagt € 7,6 miljoen (2023: € 6,2 miljoen).

	< 1 jaar	>1 jaar <5jaar	> 5 jaar
Lease verplichting in miljoenen	2,6	5,0	

De resterende looptijd vanaf 31 augustus 2024 is gemiddeld 30 maanden (2023: 28 maanden).

De door de buitenlandse dochters aangegane leaseverplichtingen bedragen in totaal € 3,1 miljoen (2023: € 2,6 miljoen).

	< 1 jaar	>1 jaar <5jaar	> 5 jaar
Lease verplichting in miljoenen	1,7	1,4	

Er is een cashpool overeenkomst tussen CRV Holding B.V. (met een aantal van haar dochters) en de Rabobank afgesloten.

CRV B.V. is voor € 0,1 miljoen aan investeringsverplichtingen aangegaan. (2023: € 0,0 miljoen).

CRV Holding B.V. vormt tezamen met haar Nederlandse dochterondernemingen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting en omzetbelasting. CRV Holding B.V. is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschulden van de fiscale eenheid als geheel. De vennootschapsbelasting is in elk van de vennootschappen opgenomen voor dat deel dat de desbetreffende onderneming als zelfstandig belastingplichtige verschuldigd zou zijn.

CRV Holding B.V. heeft ten behoeve van CRV B.V. en CRV International B.V. verklaringen afgegeven in de zin van art 2:403 BW. Middels deze verklaring erkent CRV Holding B.V. hoofdelijke aansprakelijkheidsstelling met betrekking tot deze vennootschappen.

De door CRV Holding B.V. aangegane huurverplichtingen bedragen per jaar € 0,6 miljoen (2022: € 0,5 miljoen).

De resterende looptijd vanaf 31 augustus 2024 is gemiddeld 119 maanden (2023: 131 maanden).

	< 1 jaar	>1 jaar <5jaar	> 5 jaar
Huurverplichting in miljoenen	0,6	2,5	3,1

De door de buitenlandse dochters aangegane huurverplichtingen bedragen per jaar € 1,8 miljoen (2023: € 2,6 miljoen).

	< 1 jaar	>1 jaar <5jaar	> 5 jaar
Huurverplichting in miljoenen	0,9	0,9	

CRV Holding B.V. is in het kader van de productie van genetisch materiaal, huisvesting van levende have en participatie in fokprogramma's overeenkomsten aangegaan met derden partijen. De maximale totale verplichting voor de komende 60 maanden bedraagt € 24,8 miljoen.

	< 1 jaar	>1 jaar <5jaar	> 5 jaar
Afname verplichting productie	5,5	19,3	

De vennootschap is van tijd tot tijd betrokken bij juridische geschillen. Hoewel de uitkomst van lopende claims en geschillen niet met zekerheid kan worden voorspeld is management van mening, mede op basis van juridisch advies, dat de uitkomst geen materieel effect heeft op de geconsolideerde financiële positie van de vennootschap.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2023-2024

(in duizenden €)

14. NETTO-OMZET

De netto-omzet kan als volgt worden gespecificeerd naar:

	2023-2024	2022-2023
Verkoop van goederen (genetica)	94.963	101.613
Verlenen van diensten	55.354	54.022
Verkoop informatieproducten	31.012	28.997
Abonnementen en overige omzetten	4.107	3.846
	185.436	188.479

Geografisch gezien is de netto-omzet als volgt samengesteld:

	2023-2024	2022-2023
Nederlands/ Vlaamse markt	109.839	108.584
Centraal Europa	24.624	25.603
Oceanie	19.730	21.185
Zuid Amerika	12.692	14.436
Noord Amerika	5.500	5.842
Overige export landen	13.051	12.829
	185.436	188.478

14. OVERIGE BEDRIJFSOPBRENGSTEN

	2023-2024	2022-2023
Veilingopbrengst	225	141
Verhuur	66	60
Subsidies	1.364	1.656
	1.655	1.857

BEDRIJFSLASTEN15. Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten

	2023-2024	2022-2023 *
Uitbestede productiekosten	30.410	32.760
Personeel derden	14.398	18.010
Overige personeelskosten	3.659	4.409
Reis- en autokosten	11.824	11.266
Huisvestingskosten	5.057	5.348
Marketingkosten en kosten shows	2.971	2.966
Accounting- en advieskosten	2.303	1.233
IT kosten en software licenties	8.348	9.154
Contributies, lidmaatschappen, verzekeringen en projectkosten	1.646	1.254
Overige externe kosten	2.400	3.022
	83.016	89.422

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

16. Lonen en salarissen

	2023-2024	2022-2023
Lonen en salarissen	68.829	65.303

Bij de groep waren in 2023-2024 gemiddeld 1.363 werknemers (exclusief monsternemers) op fulltime-basis werkzaam (2022-2023: 1.342).

Bij de groep waren in 2023-2024 gemiddeld 589 werknemers op fulltime-basis werkzaam in het buitenland en in 2022-2023 gemiddeld 612 werknemers.

Deze personeelsomvang (gemiddeld aantal personen) is als volgt onder te verdelen naar verschillende personeelscategorieën:

	2023-2024	2022-2023
Genetisch materiaal	396	406
Informatieproducten	80	72
Dienstverlening	649	611
Management	16	15
Overhead	222	238
	1.363	1.342

Gemiddeld aantal werknemers

17. Pensioenen en sociale lasten

	2023-2024	2022-2023
Pensioenkosten	5.887	4.963
Sociale lasten	9.856	9.030
	15.743	13.993

De pensioenlasten bestaan voor EUR 5,7 miljoen uit de met de pensioenuitvoerder overeengekomen premie. Het restant betreft de in het kader van buitenlandse pensioenregelingen verwerkte pensioenlasten.

18. Afschrijvingen en boekresultaten

	2023-2024	2022-2023
Afschrijving immateriële vaste activa	969	1.136
Afschrijving materiële vaste activa	6.136	6.281
	7.105	7.417
Boekverlies bij verkoop levende have	2.202	1.274
Boekwinst bij verkoop overige activa	-100	-2.104
	9.207	6.587

De uitgaven voor R&D voor boekjaar 2023-2024 bedragen € 11,8 miljoen (2022-2023 € 10,7 miljoen).

De door CRV B.V. ontvangen overheidssubsidies die ten gunste van het resultaat zijn gebracht hebben betrekking op Wet Bevordering Speur- en Ontwikkelingswerk, deze zijn in mindering gebracht op de salariskosten: 2023-2024 € 0,3 miljoen (2022-2023 € 0,6 miljoen).

19. Financiële baten en -lasten

	2023-2024	2022-2023
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	486	396
Rentelasten en soortgelijke lasten	-147	-162
	339	234

20. Belastingen

	2023-2024	2022-2023
	-539	-966

De bedrijfsactiviteiten van Coöperatie Koninklijke CRV U.A. en CRV Holding B.V. zijn onderworpen aan belastingheffing in verschillende landen, onder toepassing van de betreffende nationale belastingwetten en belastingtarieven.

Ten opzichte van het resultaat voor belastingen van -€ 3,9 miljoen bedraagt de effectieve belastingdruk -14% (2022-2023: 203%). De nominale Nederlandse belastingdruk bedraagt 25% (2022-2023: 25%).

De afwijkende belastingdruk wordt met name beïnvloed door de innovatiebox regeling, niet geactiveerde verliezen en niet aftrekbare bedragen (ledenvoordeel).

De volgende cijfermatige aansluiting tussen het toepasselijke en het effectieve tarief kan worden gegeven :

	2023-2024	2022-2023
Resultaat voor belastingen	-3.866	475
Belastinglast op basis van toepasselijke belastingtarief in Nederland	-967	111
Belastingeffect van:		
niet-aftrekbare kosten	40	39
Correctie voorgaande jaren		-706
Niet tot waardering gebrachte compensabele verliezen	1.466	1.522
Belastinglast	539	966

Transacties met verbonden partijen

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

ENKELVOUDIGE BALANS PER

VOOR VERWERKING VAN HET VOORSTEL RESULTAATSBESTEMMING
(in duizenden €)

31 augustus 2024

31 augustus 2023 *

VASTE ACTIVA

Financiële vaste activa

21.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

79.492

84.570

SOM DER VASTE ACTIVA

79.492

84.570

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen

Vorderingen op groepsmaatschappijen

3.797

4.725

Overige vorderingen

1.224

552

Overlopende activa

19

6

5.040

5.283

Liquide middelen

1.024

187

SOM DER VLOTTENDE ACTIVA

6.064

5.470

85.556

90.040

	31 augustus 2024	31 augustus 2023 *
EIGEN VERMOGEN		
22.		
Wettelijke reserves geactiveerde ontwikkelingskosten	74	74
Reserve koersverschillen deelnemingen	-8.107	-7.596
Overige reserves	97.031	98.055
Onverdeeld resultaat boekjaar	-4.147	-1.024
	<u>84.851</u>	<u>89.509</u>
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Schulden aan verbonden partijen		
Schulden aan groepsmaatschappijen		
Belastingen en premies sociale verzekeringen	501	271
Overige schulden	204	260
Overige schulden	<u>705</u>	<u>531</u>
	<u>85.556</u>	<u>90.040</u>

De toelichtingen op pagina 36 tot en met 38 maken integraal deel uit van deze enkelvoudige jaarrekening.

ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING
(in duizenden €)

	<u>2023-2024</u>	<u>2022-2023</u>
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	-4.567	-1.467
Overige baten en lasten na belastingen	420	443
	<u> </u>	<u> </u>
RESULTAAT NA BELASTINGEN	<u>-4.147</u>	<u>-1.024</u>

De toelichtingen op pagina 36 tot en met 38 maken integraal deel uit van deze enkelvoudige jaarrekening.

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

(in duizenden €)

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de statutaire jaarrekening 2023-2024 van de vennootschap. De financiële gegevens van de vennootschap zijn in de geconsolideerde jaarrekening van de vennootschap verwerkt.

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans en de enkelvoudige winst-en-verliesrekening hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting behorende tot de geconsolideerde balans en geconsolideerde winst-en-verliesrekening.

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling voor de vennootschappelijke jaarrekening zijn gelijk aan de grondslagen die worden vermeld in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening, tenzij anders vermeld.
Posten die in de enkelvoudige balans gelijk zijn aan die in de geconsolideerde balans worden in deze toelichting niet nader toegelicht.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

Deelnemingen in groepsmaatschappijen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde, doch niet lager dan nihil.
Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van Coöperatie Koninklijke CRV u.a.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de vennootschap geheel of ten dele instaat voor schulden van de desbetreffende deelneming, respectievelijk de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening gevormd. Bij het bepalen van de omvang van deze voorziening wordt rekening gehouden met reeds op vorderingen op de deelneming in mindering gebrachte voorzieningen voor oninbaarheid.

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de vennootschap in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de vennootschap en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

VASTE ACTIVA**21. Financiële vaste activa**

	Deelneming
Stand per 01 september 2023	84.570
Koersverschillen	-511
Aandeel in resultaat	-4.567
Stand per 31 augustus 2024	79.492

Vorderingen op groepsmaatschappijen

De vorderingen op groepsmaatschappijen hebben een verwachte looptijd van korter dan 1 jaar.

22. EIGEN VERMOGEN

	Wettelijke reserve geactiveerde ontwikkelingskosten	Wettelijke reserve omrekening-verschillen deelnemingen	Overige reserves	Onverdeeld resultaat boekjaar	Totaal 2023-2024
Stand per 01 september 2023	74	-7.596	98.055	-1.024	89.509
Winstverdeling vorig boekjaar			-1.024	1.024	
Resultaat boekjaar				-4.147	-4.147
Omrekeningsverschillen deelnemingen		-511			-511
Stand per 31 augustus 2024	74	-8.107	97.031	-4.147	84.851

Vergelijkende cijfers boekjaar 2022-2023

	Wettelijke reserve geactiveerde ontwikkelingskosten	Wettelijke reserve omrekening-verschillen deelnemingen	Overige reserves	Onverdeeld resultaat boekjaar	Totaal 2022-2023
Stand per 01 september 2022	74	-5.125	97.322	733	93.004
Winstverdeling vorig boekjaar			733	-733	
Resultaat boekjaar				-1.024	-1.024
Omrekeningsverschillen deelnemingen		-2.471			-2.471
Stand per 31 augustus 2023	74	-7.596	98.055	-1.024	89.509

Voorstel tot resultaatsbestemming

Het hoofdbestuur stelt voor het resultaat ad -€ 4.147.000 (2022-2023 -€ 1.024.000) te onttrekken aan de overige reserves. Dit voorstel is niet in de jaarrekening verwerkt.

De jaarrekening 2022-2023 is vastgesteld in de algemene vergadering gehouden op 8 december 2023. De algemene vergadering heeft de bestemming van het resultaat vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel.

Kortlopende schulden

Voor de verdere op te nemen toelichtingen op de schulden wordt verwezen naar noot 10 van de toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening.

Financiële instrumenten

De toelichting over financiële instrumenten in de enkelvoudige jaarrekening zal normaliter afwijken van de toelichting in de geconsolideerde jaarrekening. Enerzijds kan gedeeltelijk worden verwezen naar de toelichting in de geconsolideerde jaarrekening (met name op het punt van kwalitatieve zaken, zoals bestaande risico's en beheersing daarvan), anderzijds moet de toelichting worden afgestemd op de financiële instrumenten (en risico's) die voorkomen in de enkelvoudige jaarrekening. Let er daarbij op dat voldoende aandacht wordt besteed aan financiële instrumenten die specifiek voorkomen in de enkelvoudige jaarrekening, zoals vorderingen op/schulden aan groepsmaatschappijen.

Niet in de balans opgenomen activa/verplichtingen

Voor de verdere op te nemen toelichtingen op de niet uit de balans blijvende activa/verplichtingen wordt verwezen naar de toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening.

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING

(in duizenden €)

Algemeen

De financiële gegevens van Coöperatie Koninklijke CRV U.A. zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt. Derhalve vermeldt de winst- en verliesrekening van Coöperatie Koninklijke CRV U.A. conform artikel 402, titel 9, Boek 2, Burgerlijk Wetboek slechts het resultaat voor en na belastingen en het aandeel in het resultaat van de ondernemingen na belastingen waarin wordt deelgenomen.

NETTO-OMZET

de netto-omzet als volgt samengesteld:

	2023-2024	2022-2023
Verkoop van goederen (voornamelijk genetica)		
Verlenen van diensten	1.419	1.356
Verkoop informatieproducten	5.267	5.242
Abonnementen en overige omzetten	1.885	1.744
	8.571	8.342

Personeelskosten

	2023-2024	2022-2023
Lonen en salarissen	1.757	1.959
Pensioenkosten	235	243
Overige sociale lasten	278	287
Personeel derden	31	30
	2.301	2.519

Bij Coöperatie Koninklijke CRV u.a. waren in 2023-2024 gemiddeld 26 werknemers op fulltime-basis werkzaam (2022-2023: 29).

Honorarium van de accountant

In de afgelopen 2 boekjaren zijn de volgende honoraria van KPMG Accountants N.V. ten laste gebracht van de onderneming en gebracht van de onderneming en haar Nederlandse dochtermaatschappijen, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW.

Boekjaar 2023-2024	KPMG Accountants N.V.	Overig KPMG Netwerk	Totaal KPMG
Onderzoek van de jaarrekening	191	136	327
Adviesdiensten op fiscaal terrein		27	27
Andere niet-controlediensten	68	11	79
	259	174	433

Boekjaar 2022-2023	KPMG Accountants N.V. *	Overig KPMG Netwerk *	Totaal KPMG *
Onderzoek van de jaarrekening	244	116	360
Adviesdiensten op fiscaal terrein		43	43
Andere niet-controlediensten		17	17
	244	176	420

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

De in de tabel vermelde honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening 2023-2024 (2022-2023) hebben betrekking op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening 2023-2024 (2022-2023), ongeacht of de werkzaamheden al gedurende het boekjaar 2023-2024 (2022-2023) zijn verricht.

Bezoldiging van bestuurders en commissarissen

Aan bezoldigingen (vaste vergoeding exclusief vacatievergoedingen) als bedoeld in artikel 2: lid 1, BW, is in het boekjaar ten laste van de onderneming en groepsmaatschappijen gekomen voor bestuurders een bedrag van € 223.000. (2022-2023: € 256.000). In deze bezoldiging is tevens de commissarisvergoeding bij CRV Holding B.V. opgenomen, aangezien dit dezelfde personen betreft. Deze bezoldiging is niet verdeeld naar commissariaat bij CRV Holding B.V. en bestuur bij Coöperatie Koninklijke CRV u.a.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

Transacties met verbonden partijen

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

Arnhem, 31 januari 2025

Hoofdbestuur

W. Duursma (voorzitter)

J.B. van der Starre

L. ReijndersL. Reijnders

W. Verdonck

T. Vermeulen-Rehorst

Overige gegevens

Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

De winstbestemming vindt plaats overeenkomstig artikel 12 van de statuten. Daarin is bepaald dat nadat het hoofdbestuur hieromtrent een advies heeft uitgebracht de ledenraad kan bepalen dat (een deel van) het resultaat wordt gereserveerd. Het eventuele na reservering resterende winstsaldo staat ter beschikking van de ledenraad.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de ledenraad van Coöperatie Koninklijke CRV U.A.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023-2024 van Coöperatie Koninklijke CRV U.A. (of hierna 'de coöperatie') te Arnhem (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Coöperatie Koninklijke CRV U.A. per 31 augustus 2024 en van het resultaat over het boekjaar geëindigd op 31 augustus 2024, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW').

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 augustus 2024;
- 2 de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over het boekjaar geëindigd op 31 augustus 2024;
- 3 het geconsolideerd kasstroomoverzicht over het boekjaar geëindigd op 31 augustus 2024;
- 4 het geconsolideerd overzicht van het totaal resultaat over het boekjaar geëindigd op 31 augustus 2024; en
- 5 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Coöperatie Koninklijke CRV U.A. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties ('Wta'), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten ('ViO') en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants ('VGBA').

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie en onze bevindingen ten aanzien van fraude en niet naleven wet- en regelgeving en continuïteit moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Controleaanpak risico van fraude en het niet naleven van wet- en regelgeving

In de sectie 'risicomanagement en interne beheersing' van het bestuursverslag beschrijft het hoofdbestuur de procedures ten aanzien van de risico's op fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving.

In het kader van onze controle hebben wij inzicht verkregen in de coöperatie en de bedrijfsomgeving, en van het risicomanagement van de coöperatie met betrekking tot fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. Onze werkzaamheden omvatten onder andere het evalueren van de gedragscode, de klokkenluidersregeling en de procedures van de coöperatie om aanwijzingen van mogelijke fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving te onderzoeken. Bovendien hebben wij inlichtingen ter zake ingewonnen bij het hoofdbestuur, de directie en bij andere relevante functies, zoals Juridische Zaken. We hebben elementen van onvoorspelbaarheid in onze controleaanpak opgenomen, waaronder het uitvoeren van een analyse op banktransacties in het boekjaar geëindigd op 31 augustus 2024.

Op basis van onze risicoanalyse werkzaamheden hebben wij de volgende rechtsgebieden geïdentificeerd die de meest waarschijnlijke oorzaak zouden kunnen zijn voor een materieel effect op de jaarrekening in het geval van het niet-voldoen aan deze regelgeving:

- mededingingsrecht (in verband met de sterke positie van de coöperatie in de markt);
- wetgeving inzake veiligheid en gezondheid (in verband met de aard van de productie- en distributieprocessen van de coöperatie);
- wetgeving inzake dierenwelzijn (in verband met de aard van de sector waarin de coöperatie actief is);
- sanctiewetgeving en wetgeving inzake exportcontrole (in verband met de internationale activiteiten van de coöperatie); en
- anti-omkoping en corruptie wetgeving (in verband met de landen waarin de coöperatie actief is).

Wij beoordelen het veronderstelde frauderisico met betrekking tot de opbrengstverantwoording van de coöperatie als niet significant op basis van een combinatie van factoren en omstandigheden waarvan wij de volgende belangrijk achten:

- wij hebben geen frauderisicofactoren geïdentificeerd die aanleiding geven tot het onderkennen van dit veronderstelde frauderisico;
- de omzettransacties worden beschouwd als routinematige, homogene en niet-complexe transacties zonder significante schattingselementen en individueel van niet-significante grootte; en
- de druk om omzetdoelen te realiseren is beperkt op basis van de bestaande bonusregelingen en vanwege de coöperatieve aard.

In overeenstemming met het bovenstaande en met de controlestandaarden hebben wij het volgende risico geïdentificeerd ten aanzien van fraude dat relevant is voor onze controle, wat als relevant verondersteld risico is vastgelegd in de controlestandaarden, en hebben hierop als volgt ingespeeld:

Doorbreken van interne beheersing door het management (een verondersteld risico)

Risico:

- Het management is in een unieke positie om fraude te plegen door de mogelijkheid het proces van financiële verslaggeving en resultaten te manipuleren door middel van het doorbreken van de interne beheersing die anderszins effectief lijken te werken.

Controleaanpak:

- Wij hebben de opzet en de implementatie geëvalueerd van interne beheersingsmaatregelen die relevant zijn voor het mitigeren van de risico's op fraude, zoals het identificeren van werkzaamheden met betrekking tot journaalposten.
- Wij hebben een data-analyse uitgevoerd op journaalposten met een hoger risico gerelateerd aan onder andere opbrengstenverhogende boekingen die een onverwachte tegenboeking hebben, en significante schattingen alsook oordeelsvormingen en veronderstellingen van het management geëvalueerd. Waar we onverwachte journaalposten of andere risico's identificeerden via onze data-analyse, hebben we aanvullende controlewerkzaamheden uitgevoerd om op elk geïdentificeerd risico in te spelen. Deze werkzaamheden omvatten ook het herleiden van transacties naar de broninformatie.

Wij hebben onze risico-inschatting en controleaanpak en resultaten gecommuniceerd aan het hoofdbestuur.

Onze controlewerkzaamheden leidden niet tot aanwijzingen en/of andere redelijke vermoedens van fraude en niet-nakomen van wet- en regelgeving die van materieel belang zijn voor onze controle.

Controleaanpak continuïteit

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Onze procedures om de continuïteitsbeoordeling van het hoofdbestuur te beoordelen omvatten onder andere:

- overwegen of de continuïteitsrisicoanalyse door het hoofdbestuur alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle kennis hebben;
- overwegen of de verwachte daling van de veestapel in de belangrijkste afzetmarkt van de coöperatie als gevolg van veranderende wet- en regelgeving voor veehouders en de mogelijke impact van dierziekten aanleiding geven tot een continuïteitsrisico; en
- analyse van de financiële positie per ultimo boekjaar en ten opzichte van voorgaand boekjaar op indicatoren die kunnen duiden op continuïteitsrisico's, rekening houdend met de recent geleden verliezen.

De resultaten van onze risicobeoordeling procedures hebben geen aanleiding gegeven om additionele controlewerkzaamheden op de continuïteitsbeoordeling uit te voeren.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het hoofdbestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het hoofdbestuur voor de jaarrekening

Het hoofdbestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het hoofdbestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het hoofdbestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het hoofdbestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het hoofdbestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het hoofdbestuur het voornemen heeft om de coöperatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het hoofdbestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de coöperatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het hoofdbestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het hoofdbestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de coöperatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de coöperatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij zijn verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van de groepscontrole om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsonderdelen binnen de groep als basis voor het vormen van een oordeel over de jaarrekening. Tevens zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de beoordeling van de controlewerkzaamheden die in het kader van de groepscontrole zijn uitgevoerd. Wij dragen de volledige verantwoordelijkheid voor onze controleverklaring.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Arnhem, 31 januari 2025

KPMG Accountants N.V.

A.T.P. van Ballegooij RA